

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εγκυκλιμμένον υπό του Υπουργείου τής Παιδείας ως ελεύθερον ανάγνωσμα δι' όλα εν γένει τὰ Σχολεία (1932)
Τιμηθὲν διὰ του Ἀργυροῦ Μεταλλίου τής Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δρχ. 16000, ἡμίμηνῃ δρχ. 3000.
ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγελίας, Αἰγάτου Ἀφρῆς 1:10 Ἀμαρική καὶ ἄλλων κηρῶν, Δολλῆρια 8. Ἐξάμηνῃ ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑὶ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποστολῆς: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «**Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ**», δόδεξ Λέκκα 18, Βυβλιοπωλεῖο «**Ανατολή**» Ἀθῆνας. Τηλεφ. 20.977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { **ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΑΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν ἰνῃ Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν ἰνῃ οἰουδῆ-ποτε μηνός.
Παιδαίει Τόμοι, ἑκατοστὶς, τιμῆνται δρχ. 15000 ἑκάστος καὶ 18000 κενσὸν. — Ο ΔΙΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλ-λον ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ἑν ἔτος ἐπὶ κλήρωσιν δρχ. 2000

Περίοδος Γ' — Τόμος 2ος

Ἀθῆναι 9 16 Νοεμβρίου 1946

Ἔτος 68ον — Ἀριθ. 43—46

ΜΥΣΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣΟΝΙΚΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)
Τὸ μόνο ποὺ τὸν κατηγορεῖ εἶναι ὅτι τοῦ ἀρέσει νὰ φορέαι πάντα καινοβόγια καὶ μεταξωτὰ φορέματα.

— Καὶ ὁ ἄλλος, ἐκεῖνος ποὺ μοιάζει σὰ κλοθετρεμένη ἀρκαῦδα, ποιός εἶνε; ρώτησε ὁ Εὐφορίων.

— Ὁ Ξενοκράτης ἀπ' τὴ Χαλκιδική, χαντρός καὶ ἀργονήγης, ἀλλὰ ὁ πέροχο μυαλό...

— Ὁ Πλάτων δὲν θὰ ἔκανε ἀσχημα νὰ τὸν ξορκίσαι, νὰ θυσιάσαι στίς χάριτες...

— Δὲν τὸ παραλείπει, κι' ὅπως πάντα τὸν θασκαλεύει μὲ παραδείγματα. Ἄνε γι' αὐτοὺς ἔνα νόστιμο ἀνέκδοτο. Κάποτε κάποιος εἶπε στὸν Πλάτωνα, ὅτι ὁ Ξενοκράτης τὸν εἶχε κακολογήσει. «Δὲν τὸ πιστεύω» ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Ὁ καταδότης ἐπέμενε, ἀλλὰ κι' ὁ δάσκαλος δὲν τὸν πίστευε. Τότε τοῦ ἔφερε ἀποδείξεις. «Ὅχι, εἶπε, μὲ τὴ θελκτικὴ του ἐπιμονή, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν ἀγαπιέμαι, ἀπὸ τὸν τόσο τρυφερὰ ἀγαπιώμενο!»

— Καὶ ποιός εἶναι, ρώτησε ὁ Θεαγένης, ὁ νέος ἐκεῖνος ποὺ φαίνεται τόσο φιλάστενος, ὥστε νὰ νομίζει κανεὶς πὺς μπορεῖ νὰ τὸν ἀναποδογυρίσει κι' ἢ πιδ μικρὴ πνοὴ τοῦ ἄερα; Δὲν εἶναι ὠραῖος, ἀλλὰ μὲ ἀρέσει ἢ φυσιογνωμία του' ὁ δάσκαλος τοῦ

μιλεῖ περισσότερο ἀπ' ἄλλους...
— Ὄνομάζεται Δημόσθενης, εἶπε ὁ Ἀγάθων. Γεννήθηκε λεύτερος, ἀλλὰ εἶχε τὸ ἀτύχημα νὰ χάσει τὸν πατέρα του δταν ἦταν ἑπτὰ χρόνῳ· τότε οἱ κηδεμόνες του τὸν πιά-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Στὸν κόσμον τῶν παραμυθιῶν...

σανε γιὰ νὰ τοῦ ἀρπάξουνε τὴν περυσία του. Δὲν ξέρανε ὅτι τὸ καχεκτικὸ ἐκεῖνο παιδί, ἔκρυβε μιὰ καταπληχτικὴ δύναμι' ἀκουσα νὰ γίνεταὶ πολὺς λόγος γι' αὐτὸν καὶ γιὰ τὴν ἔκτακτὴ εὐφυΐα του· κι' ὅμως ἡ φῶση, καθὼς λένε, τοῦ ἔδωκε ἀδύνατη φωνή, δύσκολη ἀναπνοή, δυσάρεστη προφορά καὶ τραύλισμα ποὺ σοῦ φέρνει τὰ γέλια... Τὸ σπουδαιότερο ὅμως γεγονός εἶναι, ὅτι δταν ἔγινε δεκαεφτά χρόνῳ ἔφερε στὸ δικαστήριον τὴν ὑπόθεσιν τῶν κηδεμόνων του, ἀγόρευε ὁ ἴδιος ἐκεῖ καὶ κέρδιζε τὴ δίκην του. Φανταστεῖτε λοιπὸν παιδιὰ μου, πρόστεισε ὁ Ἀγάθων, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μὲ ὑπομονὴ κι' ἐργασία, κατάφερε νὰ υπερνικήσει ἕνα σὸρὸ προσκόμματα! Κατὰ τὴν γνώμη τῶν εἰδικῶν, γίνεταὶ ἡμέτερος ἀπ' τοὺς σπουδαιότερους στὴν Ἑλλάδα. Θὰ ξεπεράσει ἄλλους τοὺς γνωστούς ὡς τώρα...

— Ἀκουσα νὰ λένε, εἶπε ὁ Αὐκίδας, οἱ σύντροφοί του τὸν ἐπονομάζουν Ὅφιν. Λίγο μὲ νοιάζει γιὰ τίς ρητορικὰς του φράσεις. Στὴν πατρίδα μου περιφρονοῦμε τὴ μέταιη αὐτὴ εὐγλωττία· προτιμοῦμε νὰ μιλάμε ἀπλά χωρὶς νὰ στολιζοῦμε τὰ λόγια μας.

— Ὅμορφες εἶτε εἰσὶν! εἶπε ὁ Ἀρχίας σκωπτικῶς.

— Καὶ νομίζεις ὅτι σὺ θέλαμε, δὲν θὰ μιλοῦσαμε σάν τοὺς Ἀθηναίους;
— Μάλλον ὅχι.

— Κι' ἐγὼ σοῦ λέω βῶδι τῆς Βοιωτίας, ὅτι ἀπατῶσαι οἰκτρότατα!

— Τα χοντρά λόγια δεν είναι επιχειρήματα.

— Μήπως νομίζεις ότι έχουμε ανάγκη των μαθημάτων σου;

— Δεν πέρασε πολύς καιρός από του σάς δώσαμε αλησμόνητα μαθήματα!

— Θα μου τὸ πληρώσεις! εἶπε ὁ Αὐκίδας τρίζοντας τὰ δόντια του.

— Ὅποτε θέλεις, ἀλλὰ προσπάθησε νὰ φερθεῖς καλλίτερα σ' αὐτὴ μὰς τὴ συνάντησή. Δὲν εἶναι εὐχάριστο νὰ νικιέται κανεὶς τόσο γρήγορα...

— Ήσυχία, ήσυχία! ψιθύρισε ὁ Ἀγάθων. Καθῆστε φρόνιμα λίγη εὐπρέπεια. Ἐσχάτε ποὺ βρίσκεστε: Ντρέπομαι γιὰ σᾶς, παιδιά μου! Εὐτυχῶς ἀπὸ τὸν ἀντικρινὸ ὄμιλο κανεὶς δὲν πήρε εἰδήση τὸν καυγᾶ μας.

Τέλος, φτάσαμε στὴν ἀκρὴ τῆς μεγάλης δέντροστοιχίας, ποὺ σὲ κείνο τὸ σημεῖο ἦταν στραγγυλὴ κι' ἔμοιαζε σὰν πλατεία. Ὁ δισκοδόλος τοῦ Μύρωνα, θαύμα ζωῆς, νεότητος κι' ὁμορφιάς, διακρινότανε στὸ πράσινο βᾶθος. Ὁ Πλάτων καὶ οἱ μαθητὲς του καθῆσανε πάνω σ' ἀγροτικὲς ἔδρες τοποθετημένες κοντὰ στὸ μαρμαρίνο ἀγάλμα. Σταθῆκαμε καὶ μεῖς σὲ μικρὴ ἀπόσταση. Ἡ συνομιλία ἄρχισε μὲ χάρη καὶ ἀφέλεια: τριγύριζε σὲ μιὰ νέα διαλεκτικὴ μέθοδο, καλούμενη «συλλογισμὸν», τὴν ὁποία εἶχε ἐγκαινιάσει ἡ σχολὴ τοῦ Εὐκλείδη.

Μὲ τὸ ὄργανο αὐτὸ τῆς διαλεκτικῆς, λέγανε, εἰ δυνατόν κανεὶς νὰ καταφέρει φοβερὰ ὅσο κι' ἀπροσδόκητα χτυπήματα στὸν ἀντίπαλό του. Πολλοὶ ἀπ' τοὺς ἐφηβους, ὑποστηρίζανε μὲ φανατισμὸ τὸ νεωτερικὸ, λέγανε ἀκόμα εἰ ἦταν θαυμαστός βοηθὸς γιὰ νὰ διευκρινίζε κανεὶς τίς ἰδέες του. Ἡ Ἀξιοθέα, ποὺ φαινότανε νὰ ξέρει κάθε τι γιὰ ἔλ' αὐτὰ, παρακλήθηκε νὰ ἀναφέρει τὸν «Φαλακρόν»: ἔτσι λέγότανε ἕνα εἶδος συλλογισμοῦ. Σᾶς τὸν ἀναφέρω κι' ἐγώ, δπως τὸν σημεῖωσα κρυφά, καθὼς μιλοῦσε ἐκεῖνη.

— Τί σημαίνει φαλακρός;

— Αὐτὸς ποὺ δὲν ἔχει πολλὰ μαλλιά...

— Κι' ἂν ἔμενε κανεὶς μὲ μιὰ μονάχα τρίχα, θὰ ἦταν ἀκόμα φαλακρός;

— Θὰ ἦταν.

— Κι' ἂν τοῦ μένανε δύο, τρεῖς, τέσσερις τρίχες; (Κι' ἐξακολουθεῖ τὸ ἀνέδασμα τῶν ἀοιθμῶν, μένει ποὺ

νὰ πεί ὁ ἐρωτώμενος, εἰ ὁ ἀνθρωπος δὲν εἶναι πιὰ φαλακρός).

— Ὅπως βλέπουμε λοιπὸν καὶ μιὰ μονάχα τρίχα, φτάνει νὰ μὴν εἶναι κανένας φαλακρός.

— Φτάνει!

— Κι' ὅμως στὴν ἀρχὴ ὑποστήριζες τὸ ἀντίθετο.

— Τὸ ἴδιο, πρότεσε ἡ Ἀξιοθέα, μπόρει κανεὶς ν' ἀποδείξει εἰ μονάχα ἕνα πρόβατο φτάνει νὰ γίνεῖ ποιμνιο. Ἔνας κόκκος γιὰ νὰ γερμίσει ἕνα πιθάρι κλπ. Τίποτα δὲν εἶναι πιὸ ἀνόητο ἀπὸ τέτλια σοφίσματα. Πολλὰ παρόμοια ἐπακολούθησαν.

Ὅρθια πάνω στὸν τρίποδα... (Σελ. 90, στ. α').

Κάποτε γελοῦσαμε μὲ κάτι τέτλια παραδείγματα καὶ κάποτε πάλι γινόμασταν σοβαροί. Ἀπὸ παντοῦ ἀκούγονταν ὁμιλίες κι' ὁ καθένας ἔλεγε τὸ δικό του. Μ' ἕνα νεύμα ὅμως τοῦ δάσκαλου τὰ πάντα παίρνανε τὴν πρώτη τους ὄψη. Σιωπὴ εὐγλωττὴ καὶ σπινθηροβόλα. Ἡ μέρα ἦταν πολὺ ζεστή. Δὲν ὑπῆρχε κανένας ἀνάμεσά μας ποὺ νὰ μὴν δεχότανε εὐχαρίστως ἕνα ποτήρι κρύο νερό. Ἐμφανικὰ νοιώθω κάποιον νὰ μὲ τραβάει ἀπ' τὸν χιτώνα γυρίζω καὶ βλέπω τὸν Ἀρχία, ποὺ μοῦ πρόσφερε ἕνα δίσκο γεμάτο γλυκίσματα αὐτὰ ποὺ τὰ λέγανε μελίπηχτα: ἀκριβῶς εἰ λαχταροδοσὰ κείνη τὴν ὥρα. Δὲν ὄηρχε τρόπος ν' ἀνισταθῶ στὸν πειρασμό. Ἐτοιμαζόμουν νὰ βάλω τὸ μένος μου καὶ νὰ

πάρω, ἔταν ὁ Γλαύκων ἔσκυψε καὶ μοῦ ψιθύρισε: — Δώσε πρώτα στοὺς συντρόφους σου! Τί σκέφτεσαι λοιπὸν; Ντράπηκα γιὰ τὴν ἀδιακρισία μου κοκκίνησα ὡς τ' αὐτιά. Πέρασα τὸ δίσκο ἀμέσως στὸ Μενεκράτη, ποὺ ἔφαγε γενναῖα δύο τρεῖα γλυκὰ καὶ σὰν πιστὸς θεράπωνας τοῦ Αὐκίδα, τὸν παράδωκε στὰ γρήγορα σ' ἐκείνον. Ὁ Σπαρτιάτης — παρ' ὅλο ποὺ ἦταν Σπαρτιάτης λιτοδίαιτος — πεινοῦσε καὶ διψοῦσε ἄγρια. Ἐφαγε μονορούφι τὸ μεγαλύτερο μέρος. Κι' ἔταν ὁ δίσκος γύρισε στὰ χέρια μου ἦταν σχεδὸν ἄδειος. Ἐπῆρχε βέβαια κάτι καὶ γιὰ μένα μὰ ἔταν ἐτοιμασθῆκα πάλι νὰ πάρω τὰ ἐναπομείναντα, ἄπλωσε ὁ Γλαύκων τὸ χέρι του καὶ μοῦ τ' ἀρπάζει πάνω στὴν πιὸ γλυκειὰ στιγμῆ! Ἀναψα ἀπὸ θυμὸ, ἀλλὰ δὲν τόλμησα νὰ κουνήθω ἀπ' τὴ θέση μου, γιὰτὶ σεβόμουνα τὸ μέρος: σκεφτόμουνα ὅμως εἰ ἀπρεπὴς ἀστεῖος συμμαθητὴς μου δὲν θὰ ἔχανε τίποτα ἀν' μοῦ ζητοῦσε τὰ γλυκὰ. Ὅπως ὁποῖοτε θὰ τοῦ τὰ ἔδινα. Γρήγορα ὅμως τὸν συχώρεσα γι' αὐτὸ καὶ θὰ σᾶς πῶ ἀμέσως γιὰτὶ: Ὑστερα ἀπὸ λίγο παρατήρησα εἰ οἱ συμμαθητὲς μου στριφογυρίζανε ἀλλόκοτα στὰ καθίσματα τους κατὰλαθα μονομιᾶς πῶς πάθανε δραδικὴ ἀδιαιθεσία... καὶ μάλιστα ἐνιωθα πῶς καὶ κάτι ἄλλο συνέβαινε! Τοὺς ἔδλεπα ἦταν κόκκινοι καὶ τὰ πρόσωπά τους σὰν πρισμένα. Ὁ ἰδρωτὰς ἔτρεχε στὰ μέτωπά τους. Φαινότανε σὰ νὰ σφαδάζανε ἀπὸ φριχτὰ βασανιστήρια. Θὰ ἔλεγε κανεὶς εἰ ἦταν ἔτοιμοι νὰ σκάσουν.

Καὶ πραγματικὰ δὲν ἄργησε νὰ ἐρθεῖ ἡ καταστροφή. Ἀρχισε μιὰ παράξενη συναυλία ἀπὸ δυνατὰ φταρνίσματα... Ποτέ ἄλλοτε δὲν ἀκουσα ὅμοια μ' αὐτὰ... Ὁ κόσμος γκρέμιζε. Κι' ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα τόσο αὐξάνει κι' ὁ θόρυβος. Δὲν ξέρω τί εἶχανε βάλει ἐκεῖνοι οἱ ἀχρεῖοι στὰ γλυκίσματά τους, ἀλλὰ ποτέ μου δὲν ἀκουσα παρόμοια φασαρία. Ἡ ὁμιλία διακόπηκε μονομιᾶς: ὁ ὄμιλος τῶν φιλοσόφων ἔσπασε, περιμένε μέσα στὴ σύγχυσή του, τὸ τέλος τῆς φασαρίας. Ἀλλὰ ἔτσι ὅπως πῆγαινε ἡ ὑπόθεση, ἔλεγε κανεὶς, εἰ οἱ δυστυχισμένοι συμμαθητὲς μου, ἦταν καταδικασμένοι νὰ φταρνίζονται σ' ὀλόκληρη τὴ ζωὴ τους... Τέλος, κάτι ἔπρεπε νὰ γίνε

διο ὅσο μποροῦσε πιὸ γρήγορα. Πολὺ δυσχεροστημένος καὶ μὴ ξέροντας σὲ ποιὸν νὰ γυρίσει, ὁ Ἀγάθων ζήτησε συγνώμη ἀπὸ τὸν δάσκαλο: βλατερὰ σηκώθηκε κι' ἔβγαλε ἔξω ἔλους, ὅσους φτερνίζονταν. Τὸς ἐπῆραμε ζωπίσω σὰν ἐμβρόντητοι, ἀόριστα μαντεύοντας τὸ αἰνίγμα καὶ λυπημένοι ποὺ οἱ δύο περιπαίχτες διαλέξανε τὰ ἱερὰ ἄλση τῆς Ἀκαδημίας σὰ θέατρο γιὰ τὰ κατορθώματά τους. Ἄν καὶ κατὰ βᾶθος εἰμασταν εὐχαριστημένοι, ποὺ θύματα τούτου τοῦ παιχιδιῶ, εἶχαν πέσει δύο, τρεῖς ἀπ' τοὺς συμμαθητὲς μας ποὺ ἔκαναν πάντα τοὺς ἔξυπνους.

Κι' ὅμως τὸ καλοκαίρι χρούσιζε στοὺς κάμπους τὰ κλίματα, ὅπου κι' ἂν γυρίσει, ἦταν γεμάτα ἀπὸ κατὰμυρα τσαμπιά σταφυλιῶν, λὲς καὶ καλοῦσαν τὰ χέρια τοῦ τρυγητῆ γιὰ νὰ τὰ κόψει. Μιλοῦσαμε συνέχεια γιὰ τίς ἀπολαύσεις τῆς ἐξοχῆς. Ὁ Εὐφορίων ἔδειχνε τὴ μεγαλύτερη ἀνυπομονησία γι' αὐτὲς τίς ἀπολαύσεις. Καὶ δὲν ἄργησε ὁ καιρὸς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ' ΣΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Ἐνα θραϊκότατο πρῶινό, ἡ ἑμαξά μας, ποὺ τὴν ἔσερναν τὰ δύο μεγάλα βῆδια, στάθηκε μπροστὰ στὴν πόρτα μας. Ὁ πατέρας μου μελαψὸς ἀπὸ τὸν καλοκαιριτικὸν ἥλιο, κατέβηκε ἀπ' αὐτὴ. Χόνομαι καὶ τὸν φίλῳ τὸν ρωτῶ γιὰ ἔλους. Μὲ μεγάλη χαρὰ μαθαίνω εἰ ὁ Νίκιας ἦρθε νὰ μᾶς παραλάβει γιὰ τὸν τρύγο τῶν σταφυλιῶν.

Τὸν παρακαλῶ νὰ πάρουμε μαζί μας καὶ τὸν Θεαγέννη, ἂν δεχτεῖ ὁ κηδεμόνος του. Δίχως νὰ ξαναπῶ τὴν παράκλησή μου, ὁ πατέρας μου μὲ συνοδεύει στὸ σπίτι τοῦ Διδώρου καὶ τοῦ Ζητᾶι: νὰ τοῦ ἐπιστευθεῖ τὸν Θεαγέννη γιὰ ἕνα μῆνα: τοῦ διαβεβαίωσε εἰ στὴ στέγη του θὰ τὸν μεταχειρίζονταν σὰν παιδί του. Ὁ Διδώρος, σμίγοντας τὰ πυνά του φρόδια, εἶπε εἰ δυνατόν νὰ τὸν πάρει ἀμέσως γιὰ ὅσον καιρὸ θέλει.

— Ἄν ἔχεις νὰ τὸν τρέφεις, λέει τραχεῖα καὶ νὰ φορτωθεῖς κι' ἄλλο βᾶρος ἐκτὸς ἀπὸ κείνο ποὺ σοῦ ἔδωκαν οἱ θεοί, καλὸ μεγάλο θὰ κάνεις. Τὸ πουγγί μου καὶ ἡ ἡσυχία μου θὰ ἀνακουφιστοῦν σημαντικὰ!

Ἡ τραχύτητα τοῦ Διδώρου θὰ μὲ ἔσφηνιζε, ἂν δὲν ἤξερα εἰ ἀνήκει στὴ σχολὴ τῶν κυνικῶν καὶ εἰ εἶχε δάσκαλο τὸν Διογέννη, ποὺ ζοῦσε μέσα στὸ πιθάρι. Ἀλλὰ τί μᾶς ἔνοιαζε ὁ τρόπος του! Φτάνει ποὺ ἄργησε τὸν φίλον μου νὰρθεῖ μαζί

μας. Φεύγουμε ἀπὸ καὶ χωρὶς νὰ τὸν χαιρετίσουμε, ἐπειδὴ περιφρονεῖ καὶ μισεῖ τέτοιου εἶδους ἐθιμοτυπίες: ὁ Θεαγέννης ποὺ παραφύλαγε ἀπ' ἔξω μὲ λαχτάρα, δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθεῖ καὶ πηδάει ἀπὸ τὴ χαρὰ του δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς μιλήσει. Ἡ συγκίνηση τὸν πνίγει: δὲν περιμένε εἰ δυνατόν νὰ ἔρθεῖ μαζί μας. Ἀπὸ καὶ τραβάμε καὶ οἱ τρεῖς γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Λεωκράτη γιὰ νὰ ζήτῶσμε τὸν Εὐφορίωνα. Ὁ πατέρας ποὺ φίλου μου μᾶς δέχεται μὲ τὴν ἀπεριόριστη εὐγένεια του: παίρνει τὴ γαλήνη τῆς ἐξοχῆς μὲ μισόκλειστα μάτια σὰ νὰ βρισκεται ἐκεῖ. Ὑστερα προσφέρει στὸν πατέρα μου ἕνα ποτήρι ἐξαιρετικοῦ κρασιῶ καὶ τοῦ δείχνει τοὺς θησαυροὺς τῆς βιβλιοθήκης του, τοὺς ὁποίους ὁ Νικίας θαυμάζει ἀνεπιφύλαχτα. Ὁ Λεωκράτης τοῦ διηγείται πῶς χάθηκε ὁ μικρὸς Ποσειδῶνας κι' ὁ πατέρας μου δείχνει τὴ λύπη του μ' ἔλη του τὴν καρδιά.

— Μπορῶ, ρωτᾶει ὁ Λεωκράτης, νὰ δώσω στὸ παιδί μου μερικὸς δούλους, ἐνῶσω θὰ εἶναι στὸ φιλόξενο σπίτι σου;

— Γιὰ τοὺς θεοὺς, ἀποκρίνεται Ζωηρὰ ὁ πατέρας μου, οἱ δούλοι σου θὰ μᾶς ἦταν βᾶρος περιττὸ: εἰμαι βέβαιος εἰ τὸ παιδί σου θὰ προτιμήσει νὰ ζῆσει κατὰ τὸ δικὸ μᾶς τρόπο καὶ νὰ ξεχάσει στὸ φτωχικὸ μέρος τὴν πολυτέλεια τοῦ δικοῦ σου σπιτιῶ. Πίστεψέ με, τὰ παιδιά εἶναι πιὸ εὐτυχημένα στὴν ἐξοχή, ἔταν ζοῦνε ἐκεῖ σὰν ἀγρότες. Μὴν ἀνησυχεῖς. Ἡ Φαιδίμη, ἡ γυναίκα μου, θὰ προσέχει τὸ παιδί σου σὰ νὰ ἦταν δικό της...

Ὁ Λεωκράτης δέχεται καὶ ὁ Εὐφορίων εἰδοποιημένος, ἔρχεται γεμάτος εὐθυμία. Γυρίζουμε στὸ σπίτι τῆς ἀγαθῆς γρηούλας: ἔσφηνικὰ ὁ πατέρας μου λέει, εἰ δὲν θὰ φύγει ἂν δὲν πάρει μαζί του καὶ τὴ Γλυκέρα! Ὁ ἐξοχικὸς ἀέρας θὰ ξαναφέρει στὰ μάγουλά της τὰ ρόδια: ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀνάπαυση: ἂν θέλει ἄς ἔρθεῖ καὶ ἡ Ἀγαρίστη: τόσο τὸ καλλίτερο, θὰ τὴ δεχτοῦμε μ' ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά. Ἀλλὰ ἡ χήρα δὲν δέχεται νὰ ἀφίσει τὸ σπίτι της. Γι' αὐτὴν ἡ ἀλλαγὴ θὰ ἦταν κόπος κι' ὄχι διασκέδαση. Παρ' ὅλ' αὐτὰ, ἡ προσφορὰ τοῦ Νικία τὴ γερμίζει εὐγνωμοσύνη. Μὲ πόση χαρὰ θὰ δεῖ τὴν ἐγγονοῦλα της νὰ φεύγει, γιὰ νὰ βρεῖ τὴν ὑγεία της στὸν καθαρὸ ἀέρα τῆς ἐξοχῆς! Στὴν ἀρχὴ ἡ Γλυκέρα ἀρναῖται, δὲ θέλει ν' ἀφήσει τὴν γιὰ της: ἀλλὰ τὰ θερμὰ παρακάλια ἔλων μας νικούνε στὸ τέλος τὴν

ἀντίστασή της. Ἡ κοπέλλα παίρνει μαζί της ἕνα μικρὸ δέμα μὲ φορέματα καὶ τὸ μαῦρο της γάτο ποὺ δὲν θέλει ν' ἀποχωρήσει. Ὁ πατέρας μου τῆς ἐτοιμάζει μαλκὸ καθίσμα πάνω σὲ σωρὸ ἀπὸ φρέσκα ἄχυρα: καὶ πάνω σ' αὐτὰ καθισμένη σὰν τὴ Δήμητρα, φεύγουμε. Καὶ μᾶς σέρνουνε τὰ μεγάλα, κόκκινα βῆδια, ποὺ τὰ πλατεῖά τους μέτωπα καὶ τὰ στριφογυριστὰ κέρατά τους, εἶνε στεφανωμένα μὲ λαουλοῦδια τοῦ ἀγροῦ.

Φτάνουμε μὲ τὸ μαγικὸ σεληγόφωτο. Ἐκατομύρια ἀστέρια λάμπουνε σὰν χρυσὰ καρφιά πάνω στὸ βαθθ γαλάζιο τοῦ οὐρανοῦ θόλου. Πυγολαμπίδες φωτίζουνε τὸ δρόμο μας. Τραγουδᾶμε χαρούμενοι κι' οἱ φωνὲς μας ἀντηχοῦν καθαρὲς στὴν ἐρημικὴ πεδιάδα: νὰ τὸ σπίτι μας! Τί χαρὰ ποὺ τὸ ξαναβλέπω! Μοῦ φαινόταν μικρότερο ἀπὸ ἄλλοτε μὰ πιὸ ἀγαπημένο! Νὰ ἡ μητέρα μου, ὁ παπὸς μου, τ' ἀδέρφια μου, ἡ μικρὴ μου ἀδερφή, οἱ ὀπηρέτες, ποὺ τρέχουνε ὄλοι μαζί γιὰ συνάντησή μας.

Ἀλλὰ τί εἶναι τὸ μικρὸ αὐτὸ πραγματάκι, ποὺ πηδάει μπροστὰ μου καὶ μοῦ γλύφει τὰ χέρια; Εἶναι ὁ Πυρρός, ὁ ἀγαπημένος σὺντροφος τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, τὸ σκυλάκι ποὺ μὸν στάθηκε ἀγκυριακὸ φίλος. Τὸν σφιγγω ἀνὰ ἀγκυλιά μου. Ὁ Εὐφορίων, ὁ Θεαγέννης καὶ ἡ Γλυκέρα, θαυμάζουν τὴν καλωσύνη του. Γελάμε εὐτυχισμένοι. Ἡ μητέρα μᾶς προσφέρει γάλα, μέλι καὶ παξιμάδια. Κι' ἐπειδὴ ἔχει νυχτώσει καθένας πάει νὰ κοιμηθεῖ μὲ ἡλία ὄνειρα γιὰ τὴν καινοῦργια ζωὴ του. Ἀπὸ αὐριο ἔλα ὁ πᾶρον τὸ δρόμο τους. Ἡ ἐξοχὴ εἶναι κατὰ ἐντελῶς νέο γιὰ τοὺς φίλους μου. Περνάμε τίς μέρες μας στοὺς ἄγροδες καὶ στὰ δάση: φάχνουμε γιὰ φωλιές γιὰ νὰ θαυμάσουμε τὸ χέτισμό τους, ἀλλὰ ὄχι καὶ γιὰ νὰ τίς καταστρέψουμε. Οἱ γονεῖς μου δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν τὴ βάρβαρη αὐτὴ διασκέδαση: ἀφοῦ τὰ θαυμάζουμε ἔλα γύρω, φεύγουμε ἀπὸ καὶ γιὰ νὰ πᾶμε ἄλλοῦ. Κατεβαίνουμε στὴν παραλία καὶ παίζουμε μὲ τὰ πολύχρωμα βότσαλα καὶ τὰ φύκια: κολυμποῦμε σὰν ψάρια: κάνουμε βόλτες τὴ Γλυκέρα πάνω σὲ μιὰ σχεδία ποὺ μοῦ χάρισε ὁ πατέρας, σὰν εἰμωνα μικρὸς. Καὶ γιὰ μεγάλη χαρὰ μου, καθάλαμμε τὸ θεσσαλικὸ ἀλαγάκι, αὐτὸ ποὺ μοῦ ὑποσχέθηκε ὁ Νικίας, ὅταν ἦρθε νὰ μὲ βρεῖ στὴν Ἀθήνα. Εἶνε τέλειο ἀπὸ κάθε ἀποψη: ἐξαισιοῦ τὸ σχῆμα του: μᾶ-

τια που αστράφτανε νομίζει κανείς ότι τρέχοντας, έχει στα πόδια του τον άνεμο. Τον φωνάζω Αίολο, γιατί έχει ειδικά ανάλαφρη πνοή. Όλη την ημέρα την περνούμε έξω. Το απόγευμα, κοντά το δειλινό, γυρίζουμε σπίτι πεινασμένοι και γεμάτοι χαρούμενη ύγεια. Η μητέρα μας στρώνει το τραπέζι τ' αυγά και το φρέσκο βούτυρο που μας σερβίρει καταδροχθίζονται στη στιγμή. Ο Εύφοριων παραξενεύεται στην αρχή, που καταφέρνει να κανονίζει μονάχος τη ζωή του, δίχως τη βοήθεια δωδεκάδων δούλων. Πλύνεται με κρύο νερό, κοιμάται στο πάτωμα κι' όμως ποτέ μια στιγμή δεν συναχώθηκε αντίθετα, ξεπέρασε κατά πολύ στην ευρωστία του κορμιού του έμας τους δυό. Τό ήλιοκαμμένο του πρόσωπο φανερώνει απόλυτη ευχαρίστηση και η μεγάλη του δρεξή είναι ή χαρά της μητέρας μου.

Η Γλυκέρα φαίνεται να αναγενιέται κάτω από τη στέγη μας κάθετα στη σκιά μιας αιωνόβιας καστανιάς. Διασκεδάζει κεντώντας πέπλα για τη Φαιδίμη κάπου, κάπου άφινει το βελόνι της και μεθάει απ' την όμορφη τ' ούρανο, της θάλασσας και των πράσινων πεδιάδων που απλώνονται γύρω. Πολλές φορές την παρακαλούμε να έρθει μαζί μας. Εκείνη δέχεται ευχαρίστως αλλά γρήγορα κουράζεται και γυρίζει για να ξεκουραστεί κοντά στον παπού μου' ό γέροντας κυριολεκτικά τη λατρεύει, όπως και όλοι όσοι την πλησιάζουν. Κρατάει στην αγκαλιά της τη μικρή αδελφούλα μου και περνάει τις ώρες της παίζοντας μαζί της. Η ζωή της είναι γεμάτη γαλήνη. Η μόνη παραφωνία που υπάρχει, είναι ή έχθρα του Μελάνιου και του Πυρρού. Μάταια το μικρό μου σκυλάκι ποδ έχει αγαθώτατη καρδιά, προσπαθεί να τον κάνει φίλο του. Πάντα ο Μελάνιος παίρνει άμυντική στάση κι' όταν τύχει να πλησιάζει περισσότερο ο Πυρρός, τότες τα νύχια του γίνονται άρπαχτικά κι' έτοιμα να βυθιστούν στην τρυφερή πλάτη του έχθρου του. Η Γλυκέρα στενοχωριέται με τους άγευτες τρόπους του φοβερού γάτου της. Αλλά ή φύση αυτών των ζωντανών είναι τέτια πάντα άσυμβιβαστος και για να σάς πω την αλήθεια, πάντα υποπετυόμωνα ότι ο σκανταλιάρης Εύφοριων, δυνάμωνα κρυφά τα έχθρικά όρμέμωφτα του γάτου...

Βρισκόμαστε στην έξοχη εδω και δέκα μέρες' κάθε τόσο πηγαίνουμε σ' άμπέλια και δοκιμάζουμε τα

σταφύλια για να βεβαιωθούμε αν ώρίμασαν. Όταν, μια μέρα βλέπουμε να μάς πλησιάζει στο δρόμο ένα πλάσμα έλευινό και κατασκονισμένο και με έκπληξη αναγνωρίζουμε το συμμαθητή μας Μενεκράτη! Μόνος μ' ένα ραβδί στο χέρι, με χιτώνα γεμάτο λάσπη και ξυπόλητο. Τό έξωτεροκό του είναι πραγματικά άλλόκοτο.

— Πώς, έσδ εδω; φωνάζουμε έκπληκτοι. Που πώς έτοι;

Ο Μενεκράτης δείχνει μεγάλη ταραχή.

— Πηγαίνω... έπήγαίνα... να παρακαλέσω τον πατέρα σου να με δεχθεί, τραύλισε χαμογελώντας με στενοχώρια.

— Αλήθεια; Και σε τί χρωστούμε την τιμή αυτή; τον ρώτησα, άνίκανος να όποκριθω χαρά.

— Ο πατέρας μου προσεκήληθη στην έξοχη έπαυλι ένός πλούσιου εδπατριδου... Αλλά δέν προσκαλέσανε και μένα. Έμαθα από την Άγαρίστη και τό Δύση ότι δέν περνάτε άσχημα εδω... ότι τό σπίτι σας είναι εδρύχωρο... Κι' ο πατέρας μου σκέφτηκε πως ο Νικίας μπορούσε να μου παραχωρήσει μια γωνιά χωρίς να ένοχληθεί...

— Βέβαια, λέει ο πατέρας μου, μπαίνοντας στην κουβέντα μας, οι συμμαθητές σου θα χαρούνε να σ' έχουνε κοντά τους' μπορείς να μείνεις παιδί μου μια και σε στέλνει ο πατέρας σου' δυο για μένα, δυο περισσότεροι είσατε εδω, τόσο πιό πολύ χαίρουμαι...

Ο καυμένος ο πατέρας μου νομίζει ότι είναι ένας απ' τους φίλους μας. Αντίθετα, εγώ κι' ο Θεαγένης μαρφάζουμε αλλά στο κάτω, κάτω μάς είναι άδιάφορη ή παρουσία του Μενεκράτη' απ' την άλλη μεριά ο Εύφοριων, συνθησιμένος να τον έχει κοντά του, δέν δέχεται όπως πάντα, μ' έγκαρτέρηση.

Έτσι ο Μενεκράτης μένει ανάμεσα μας. Την ημέρα εκείνη δείχνεται με την καλλίτερη όψη του. Είναι περιποιητικός, εδγενικός' σκέφτομαι ότι μπορεί κι' όλας να διορθώθηκε και χαίρουμαι γι' αυτό κρυφά. Όταν όμως εδτε τό γάτο να τον κυτάζει, γέμισε όθος. Όστόσο εγώ, σε κανέναν δέν είπα πως ξαναβρήκα τό δυστυχισμένο ζωντανό. Αλλά ο Μενεκράτης που δέν ξέρει ότι τό κράτησα μυστικό, ταραίζεται' γίνεται κόκκινος, ύστερα χλωμός. Και μου στέλνει λαθρατα ένα ύπουλο κι' έχθρικό βλέμμα.

Τό βράδυ, ένώ πηγαίναμε να κοιμηθούμε, ξαφνιάζουμε βλέποντας τό

Μενεκράτη να πηγαίνει να πέσει χωρίς να πλύνει τα κατασκονισμένα του πόδια. Τού δίνει μια λεκανή με δροσερό νερό και καθαρό χιτώνα, αλλά άρνιέται να τό δεχτεί. Όπως ήταν κοιμήθηκε. Τό πρωί πάλι, με μεγάλη μου λύπη βλέπω ν' άγγίζει μόλις τό νερό...

— Είσαι της σχολής του Πυρρού... του λέω χαμογελώντας. Τρίβει λιγάκι τό δέρμα του και με τό πλύσιμο αυτό περνάει δλη την ημέρα.

— Είσαι άνόητος... Στην έξοχη δέν είναι άνάγκη να ένοχλείται κανείς!..

— Να ένοχλείται! Σε ένοχλεί να πλύνεις; Φώναξα έκπληκτος.

— Ω, τί δύσκολος που είσαι! Και μήπως όλοι δέν τό άποφεύγουν τό κρύο νερό; Κι' επί τέλους γιατί; Στην έξοχη! Αν είμασταν στην πόλη αλλάζει τό ζήτημα...

Γεμάτος πεποίθηση στην άλλόκοτη αυτή αρχή, ο Μενεκράτης παρουσιάζεται στο τραπέζι άχτένιστος με νύχια κατάμαυρα και ζαρωμένο χιτώνα... Δέν έχω άφορη ή καυχίεμαι για τό έξωτεροκό του όμοτράπεζου μου και βλέπω ότι προξενεί θλιβερή έντύπωση στην μητέρα μου, ή όποία είναι πάντα δροσερή σά λουλούδι, με τη λιτή περιβολή της... Ο Θεαγένης είναι καθαρός' κι' εγώ διδάχτηκα να είμαι τέτοιος. Ο Εύφοριων είναι άπό φύση λεπτός και κομψός' δυο για τη Γλυκέρα, μοιάζει με κρύνο...

(Ακολουθεί)

ΙΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ

Σφάλτο καθάριο ο ούρανος, ζαφείρι, μάγος λίθος' Σε τέτοιο βάθος ή Όμορφιά γοάφεται άκόρια, τέλεια! Τό μάγμα ολόζώντινα πετίεται από τό βήθος Της ύλης κι' έλνει την ψυχή γαλήνη προξίτέλεια...

Σφουρά τό πεύκο σιγαλά κι' ή δάφνη ή άπολλώνια Της γέροντης σοφής εληάς τη σιγαλιά άντιγράφει Και κάποια βράδουα που θαρρείς φαντάσθηκαν ζωγράφου Άνθίζει—λάμψη κι' όμορφιά— ή άρχαία ψυχή, ή αϊώνια!

Στης ανέμης τ' άνοιχτά φτερά γαλάζιοι άνοιγουν χώροι, Κι' απ' τά βιβλία σάν σηκωθής, όπου έμινες σκυφτός, Τού κόσμου ο πάνος και του νου ή έξερευνήτρα πλάση Μερθούν μέσα σ' ένός θείου χαμόγελου τό εδς.

Που ός και τό έρείπια σά χρυσό λαμπροκόυνε δόρυ...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

ΕΝΑ ΝΕΡΟΦΙΔΟ ΚΙ' ΕΝΑΣ ΧΟΝΤΡΟΣ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΙΟΣ ΓΑΤΟΣ

Δέν ήταν παρά ένα άδύναμο άσθενικό γατί που έπαιζε με τά ρείκια της ρηματιάς, με τά ξερά φύλλα των δέντρων που έπεφταν κάθε φθινόπωρο και με τις άσπρες πεταλούδες που πετοσαν από λουλούδι σε λουλούδι. Κι' αυτό δέν ήταν παρά ένα μικρό τρομαγμένο φιδάκι που τρύπωνε στους άγκαθωτούς φράχτες, στους θάμνους, που γλύστραγε μέσ' απ' τις ζεστές πέτρες. Μέσα στο περιβόλι αυτό που τέλειωνε στη ρηματιά, ήζαν νερό και άγριους θάμνους, ήσαν τά δυό μόνο πλάσματα που δέν ήσαν φίλοι. Σιγά με τά χρόνια μεγάλωσαν και τά δυό και τό πρώτο έγινε ένας μεγάλος και θρέμμένος γάτος και τό δεύτερο ένα, μακρό και χοντρό φίδι. Θα μπορούσαν βέβαια να χανε γίνει φίλοι, μια και ή γνωριμία τους βαστούσε απ' τά μικρά τους χρόνια, από τότε σκεδόν που ή νεροφίδα ή μάνα του και ή άξίότιμη κυρία ψίφια σεργιάνιζαν τις καλοκαιριάτικες μέρες κάτω απ' τον Ισκιο των δέντρων ή παραμόνευαν τά μικρά σπουργίτια, που δέν μπορούσαν να πετάξουν άκόμα. Μα έγινε άκριβώς τό αντίθετο, όπως συμβαίνει και με πολλά άλλα πλάσματα του Θεού μας.

Απ' τη στιγμή που ένιωσε ο καθένας τη δύναμή του κατάλαβε πως κανένας άλλος δέ μπορούσε να έξουσιάζη τό κήπο και πως όλα τά ζωντανά του πλάσματα θα πρέπει να τον κοιτάζουν με σεβας. Ο γάτος μαζί με τους παντικαδες και τους άλλους έχθρους του ξεχώρια και τό χοντρό αυτό άκατάδεχτο φίδι που περνούσε πάντα την ίδια ώρα απ' τό μονοπάτι ποδχε χαράζει τό ίδιο, μέσ' απ' τά ξερά χόρτα. Κάθε άνοιξη, μαζί με τις ζεστές μέρες φανερονόταν και τό μαύρο, γυαλιστερό αυτό φίδι και μόνο άργά τό φθινόπωρο, χανόταν, όταν κι' ο γάτος δέν έβγαίνε έξω απ' τη βροχή και τό κρύο. Μα κάθε άνοιξη τόσο κι' ή ζήλεια του μεγάλωνε για τό άκατάδεχτο αυτό φίδι.

Όμως την άνοιξη αυτή ο γάτος είχε πιό μεγαλώσει τόσο που μπορούσε να μετρηθ ή μ' ένα χοντρό και μεγάλο νερόφιδο. Τό παραμόνευσε κι' ένα άπομεσήμερο, την ώρα που έβγαίνε για τό άπογευματινό του σεργιάνι του ρίχτηκε και τό πιασε απ' τό λαιμό. Τό φίδι ξαφνιάστηκε στην αρχή μα γλήγορα κουλουριά-

στηκε γύρω του και τον έσφιξε δυνάτα. Πάλαίψαν έτσι κάμποση ώρα, ανάμεσα στις πέτρες και τά χόρτα, κουτροβάλησαν δυοπου στο τέλος έπεσαν στο νερό της ρηματιάς, και βγήκαν άκριβώς δυος ένας βρεγμένος γάτος, ή σάν ε,τι μπορούσε να μοιάζει ένα βρεγμένο νερόφιδο. Η άπόπειρα αυτή της δολοφονίας επαναλήφθηκε κι' άλλες άκόμα φορές, μα πάντα με τό ίδιο άποτέλεσμα, μιας καλοκαιριάτικης ψυχρολουσίας. Έτσι κι' ο γάτος άναγκάστηκε να κάθεται απ' μακριά και να κοιτάζει αυτό τό άδικάντροπο φίδι.

Έν τω μεταξύ βέβαια τά χρόνια περνούσαν κι' ο γάτος είχε γίνει απ' την καλοτέραση και τ' άφθονα ποντικάκια ένας τετράπαχος, σοφός, σεβάσιμος γάτος, που τον χαιρετούσαν με σεβας και με μεγάλη ύποληψη όλα τά νέα γατιά. Κι' ή μόνη του στενοχώρια ήτανε μόνο τό αντιπαθητικό αυτό φίδι που εξακολουθούσε να βγαίνει κάθε άνοιξη και να χάνεται κάθε φθινόπωρο. Είχε γίνει τώρα κι' αυτό ένα πολδ χοντρό φίδι με μαύρες βούλες, ένθ κι' άλλα μικρότερα φιδία τριγύριζαν εκεί ανάμεσα στις πέτρες και στα λουλούδια.

Μά όπως είπα πιό πάνω ο γάτος είχε γίνει ένας σοφός ήλικιωμένος πιά γάτος. Έτσι λοιπόν μια μέρα ο τετράσποφος γάτος βάλθηκε απ' τ' άξημέρωτα άκόμα χαράματα να σκάδη φουριάτικα με τά δυό του πόδια στο μονοπάτι' απ' όπου περνούσε τό φίδι, ο φίλος μας. Έσκαψε έτσι ώρα πολλή, που σχηματίστηκε μια βαθειά και πλατειά λακκούδα, τόσο που να τον χωράει καθιστόν, άπλωσε τά χώματα μακριά, μάζεψε και μερικά χόρτα για να μη δώσει όποφίες και πήγε και κούρνιασε μέσα. Ήταν πιά ή ώρα που έβγαίνε τό φίδι. Έκείνη την ώρα άκριβώς που ο ήλιος παιχιδιζε με τις άσπρες των δέντρων που έκρυβαν τη κορυφή του βουνού απ' όπου φαινόταν, άνυποφίαστο τό φίδι φάνηκε στην άκρη του μονοπατιού. Ο γάτος ζάρωσε περισσότερο τώρα και περιμένε. Τό φίδι προχώρησε άργά, χωρίς να δώσει προσοχή στη λακκούδα και πήγε να προσπεράσει. Μα εκείνη την ώρα άκριβώς, που τό σωμα του βρισκόταν στο κενό, τό άρπαξε από κάτω ο γάτος. Οι γερές του μασσέςλες έκλεισαν προσπα-

θώντας να τό πνίξουν. Ξαφνιασμένο αυτό χτύπησε με την οδρά του μερικές φορές τον άέρα και κατόπι προσπαθούσε να τυλίξει στις κουλούρες του τό θανάσιμο έχθρό του. Μ' αυτός κρυμμένος, σίγουρος, έσφιγγε δυο μπορούσε πιό δυνατά με τις γερές του μασσέςλες. Προσπάθησε να πιάσει τον άόρατο έχθρό του μέσα στη λακκούδα, μα πούθενά δέν έβρισκα τόπο ελεύθερο να τον τυλίξει. Πάλαίψε έτσι μάταια λίγη ώρα και κατόπι, χτυπώντας για τελευταία φορά τον άέρα, φάφησε τό χοντρό, γυαλιστερό νερόφιδο του περιβολιού. Τότε, όταν τό ένιωσε να μην άντιστέκεται πιό, πετάχτηκε έξω ο γάτος, τό άναπαδογύρισε, τό μύρισε και βιάζοντας ένα θριαμβευτικό νιαούρισμα, τό πήρε στο στόμα του και χάθηκε μέσα στα βάτα και στις πρασινάδες της ρηματιάς.

Η άνοιξη ξαναέρθε στο περιβόλι μα τό γυαλιστερό νερόφιδο δέν ξαναφάνηκε. Κάθε πρωί ο σεβάσιμος γάτος πηγαίνει κοντά στο μονοπάτι και τό περιμένει. Μ' αυτό δέ περνάει. Τότε αρχίζει να νιαουρίζη λυπημένα. Πηγαίνουέρχεται φάχγοντας μέσα στους θάμνους και τις λακκούδες γυροβύτας τό άκατάδεχτο κι' άκακο νερόφιδο. Φαινόταν πολδ πολδ λυπημένος που έγινε αίτια αυτός ο σοφός και σεβάσιμος γάτος του σπιτιού να μη ξαναπαράσει τό νερόφιδο του περιβολιού μας. Όσοπου μια μέρα ένα καινούργιο φίδι περάσε ανάμεσα στις πέτρες και τό χοντρί. Δέν ήταν ένα μεγάλο και χοντρό νερόφιδο μα ένα μικρό και άδύναμο φίδι άκόμα. Ο γάτος τό είδε, χάρηκε και νιαούρισε πάλι χαρούμενα. Πηγαίνει τώρα και κάθεται μέσα στο κήπο προσέχοντας τό άδύναμο φίδι. Κι' όταν εκείνο περάσε πάλι απ' τό μονοπάτι ποδχε χαράζει τό χοντρό νερόφιδο, ο πατέρας του, πήγε κι' έσκαψε πάλι με τά δυό του πόδια κι' έκλεισε τη λακκούδα ποδχε άνοίξει τη παρασμένη χρονιά.

1. ΑΓΓΕΛΟΥ
ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ
(ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ)
8
ΚΥΩΝ ΚΑΙ ΙΠΠΟΣ
Μέσα σ' άλόγου τό παχνί καθός λαγοκοιμάταν κάποια σκυλίτσα μια φορά και γλυκωνιέφουταν
Δέν έτρωγε. Κ' έμπόδιζε και τ' άλογο να πάσει κι' απ' τό παχνί του να βυθει τό τραγανό κριθάρι!..
ΑΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΕ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)
— Και γιατί όχι! απάντησε ο Τζάκ. Θα τα καταφέρω μια χαρά, όσο καιρό μείνουμε άγκυροβολημένοι φυσικά. Γιατί μόλις ξεμυτίσουμε μ' αυτό το καυμένο το καραβάκι τότε αλλοίμονό μας! Κόπα το πώς τρέμει, μόλις άκουσε τα λόγια μου! Τρίζει δλόκληρο! Μά, είδες, Μάστερ Ντίκ, καληόκαιρο που μάς κάνεις; Και τί σύννεφα που μαζεύονται στον ούρανό!

Πραγματικά το σκοτάδι έλο και πύκνωνε. Τα κύματα γινήκανε πελώρια, και ή «Καλή Έλπίδα» πηγαίνονταν πάνω σ' αυτά, σαν καρυστόφλοδο.

Ο άγέρας φυσούσε σά δαιμονομένως

— Άλήθεια, όσο πάει και χειροτερεύει ο καιρός! είπε ο Ντίκ. Μπορεί όμως και νάναι καμιά μπόρα που θα περάση.

Μά μέσα του, ήτανε φοβερά άνησυχος, από την άκαταστασία του καιρού, κι' από τον μουρισμένο ούρανό, και γι' αυτό, ο Ντίκ, μπαίνοντας στην βαρκοβλα, έκανε εύλαδικά το σταυρό του, και παρακάλεσε το Θεό να τον βοηθήση αυτόν και τους συντρόφους του.

Στην παραλία είχαμε μαζευτή καμιά δωδεκαριά από τους ανθρώπους του.

Ο Ντίκ τους έδωσε τη βάρκα κι' αυτοί, μπαίνοντας μέσα, ξεκίνησανε όσο μπορούσανε πιδ γρήγορα για το καράβι.

Λίγο πιδ πέρα ο Ντίκ βρήκε το λόρδο Φόξχαμ ποδρόχταν να τον συναντήση με το πρόσωπο κρυμμένο σέ μιά μαύρη κουκούλα και την άρματωσιά του σκεπασμένη μ' ένα μακρό μανδύα πολύ παληό.

— Νεαρέ Σέλτον, είπε ο άρχοντας, θα μπαρκάρης λοιπόν σ' αλήθεια;

— Λόρδε μου, απάντησε ο Σέλτον, οί άνθρωποι του Σέρ Ντάνιελ φρουρούνε το σπίτι της Ιωάννας. Δέ θα μπορούσαμε να καταφέρουμε τίποτα από τη στεργιά, γιατί αφού ο Σέρ Ντάνιελ έχει ειδοποιηθή για δσα γίνονται, θάταν, με την άδειά σας, σάν να κάναμε μιά τρύπα στό νερό. Όμως από το μέρος της θάλασσας, παρ' όλο τον κίνδυνο του καιρού, θα πετύχουμε μάλλον το σκοπό μας και θα έλευθερώσουμε την Ιωάννα.

— Εγώ, είπε ο λόρδος Φόξχαμ, θα σ' ακολουθήσω από ντροπή, γιατί θα προτιμούσα, μ' αυτό τον καιρό, να βρισκόμουνα στό κρεβάτι μου.

— Εμπρός λοιπόν, είπε ο Ντίκ. Άς πάμε στό καράβι.

Και πέρνοντας το λόρδο Φόξχαμ μαζύ του, ο Ντίκ ξεκίνησε για την ταβέρνα που είχε άφιση μέσα το Δούλες με τους δύο ναυτικούς, και που θάβρισκε εκτός απ' αυτούς, και άλλους συντρόφους του.

Στην πόρτα της ταβέρνας ο Ντίκ βρήκε κάμποσους απ' αυτούς.

Μέσα, οί υπάλληλοι σπρωχνόντουσαν για να πλησιάσουνε όσο μπορούσαν πιδ κοντά στό Δούλες και στους δύο θαλασσιούς, που δπως φαινότανε, από την έκφραση και τα θολά τους μάτια, είχανε στό μεταξυ μεθύση για καλά.

Τη στιγμή που έμπαινε ο Ντίκ με τον λόρδο Φόξχαμ, και οί τρεις τραγουδούσανε ένα παληό θαλασσινό τραγούδι.

Ο νεαρός μας ήρωας, έρριξε μιά γρήγορη ματιά δλόγυρα. Η φωτιά ήτανε φουντωμένη και ο καπνός που γέμιζε την ταβέρνα, δέν άφινε το μάτι να φτάση ως τις άπόμαρες γωνιές της.

Όμως ο Ντίκ κατάλαθε πώς οί δικοί του σύντροφοί ξεπερνούσανε σέ αριθμό τους λίγους άργοπορημένους πελάτες της ταβέρνας.

Η πιστόποιηση αυτή ίκανοποίησε το Ντίκ, γιατί έτσι θα κατώρθωνε να πετύχη το κόλπο του.

Πλησίασε το τραπέζι του Δούλες και κάθισε.

— Ε, φώναξε ο μεθυμένος καπετάνιος, ποιός είσαι του λόγου σου;

— Θέλω να σού πω μιά κουδέντα καπετάν Άλμπλάστερ, είπε ο Ντίκ. Πάμε μιά στιγμή έξω. Και νά, γιατί πράμμα θά κουδεντιάσουμε. Και λέγοντας τούδειξε ένα χρυσό νόμισμα στή λάμψη της φωτιάς.

Τα μάτια του καπετάνιου άστράφανε, αν κι' ακόμα δέν είχε άναγνωρίση το Ντίκ.

— Ε, νεαρέ μου, είπε, αν είναι έτσι έρχομαι. Κουμπάρε, πρόσθεσε γυρίζοντας στό Δούλες, πιές όσο θέλεις. Σέ λίγο θα γυρίσω.

Και πιάνοντας το μπράτσο του Ντίκ για να στηρίξη τα κλονισμένα βήματά του, διευθύνθηκε πρὸς την πόρτα της ταβέρνας.

Μόλις ξεπέρασε το σκαλοπάτι, δέκα γερά μπράτσα τον κιάσανε και τον δέσανε.

Σέ δυό λεπτά της ώρας με τα πόδια και τα χέρια δεμένα, και μ' ένα μαντήλι στό στόμα, ο καπετάν Άλμπλάστερ βρισκότανε πεταγμένος σ' ένα γειτονικό άχυρώνα.

Τό ίδιο γίνηκε και με τον Τόμ, το σύντροφό του. Τόν πέταξαν κι' αυτόν στην ίδια μεριά. Κι' έτσι οί δυό θαλασσινοί άφεθήκανε έλη τη νύχτα στής στενόχωρης σκέφεις τους.

Τώρα, οί άνθρωποι του Λόρδου Φόξχαμ, που δέν είχανε πιά λόγο να κρύδωνται, μαζεύτηκαν σ' ένα σύνθημα, και πέρνοντας, θαρρετά, δσες βάρκες τους χρειαζόντανε, ξεκίνησαν για το καράβι, οδηγημένοι από το μικρό φως που έκαιγε πάνω στό κατάστρι του.

Προτού άνεση κι' ο τελευταίος άντρας στό κατάστρωμα της «Καλής Έλπίδας» άκούστηκαν πυροβολισμοί και φωνές από την παραλία, πράμμα που έδειχνε πώς μερικοί από τους ναυτικούς καταλάδανε πώς τους πήρανε τις βάρκες τους.

Μά τώρα ήταν πιά πολύ άργά για να της πάρουν πίσω, ή να κυνηγήσουνε αυτούς που της κλέψανε.

Έκτός από καμιά σαρανταριά πολεμιστές, πάνω στό κλειμένο καράβι δπήρχανε και οκτώ θαλασσινοί που μπορούσανε να το κυβερνήσουν. Σηκίωσανε λοιπόν πανιά, και κόψανε γρήγορα το καλαμάρι. Ο Δούλες παραπαθώντας, και τραγουδώντας ακόμα το θαλασσινό τραγούδι του, πήρε το μεγάλο τιμόνι στά χέρια του.

Η «Καλή Έλπίδα» άρχισε να γλυστρά μέσα στό σκοτάδι της νύχτας, και σκίζοντας τα πελώρια κύματα βγήκε από το λιμάνι στά άνοιχτά της θάλασσας.

Ο Ντίκ πήρε θέση κοντά στό τιμόνι.

Έκτός από τα φανάρια του καραβιού, και από μερικά φώτα που φαινότανε στό Σόρεμπυ, τρεμάσβυστα στό φύσημα του δυνατού βορραά, δλα γύρω ήτανε κατασκοτεινά σάν μέσα σ' ένα τάφο.

Κάπου - κάπου δταν ή «Καλή Έλπίδα» βυθιζότανε βαθειά στά άγρια κύματα, ένας καταρράχτης από άσπρους άφρους σκέπαζε το καράβι, που νόμιζες πώς από μιá στιγμή στην άλλη θα το κατάπινε ή θάλασσα.

Οί άντρες προσπαθούσαν να κρατηθούνε έρθιοι. Πολλοί απ' αυτούς λέγανε προσευχές δυνατά. Οί περισ-

σότεροι ζαλισμένοι είχανε ξαπλωθεί κατάχαμα, ανάμεσα στό φορτίο.

Από τη μιá μεριά το άνεβοκατέβασμα του καραβιού, κι' από την άλλη το εξακολουθητικό μονότονο τραγούδι του Δούλες, που ξεφώνιζε ακόμα δυνατά, κάνανε και την πιδ γενναία καρδιά να χάση το θάρρος της και να άμφιβάλη για την επιτυχία του σκοπού.

Μά ο Δούλες σάν από ένοικτο, δδηγούσε με ασφάλεια το καράβι, ανάμεσα στους βράχους, άποφεύγοντας να το κολλήση στην άμμο, δταν μιá στιγμή βρισκότανε σέ ρηγά νερά, και τώρα ή «Καλή Έλπίδα» πλεύρισε στό μακρος μιás πέτρινης προκυμαίας, και σέ λίγο άραζε ήσυχα εκεί, μέσα στό πυκνό σκοτάδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V. Η «ΚΑΛΗ ΕΛΠΙΔΑ»

Τό σπήτι που βρισκότανε ή Ιωάννα, δέν ήτανε μακριά από την άποβάθρα.

Τώρα λοιπόν έπρεπε να βγούν από το καράβι, να περικυκλώσουνε το σπήτι, να βιάσουνε την πόρτα, και να έλευθερώσουνε την αιχμάλωτη. Και τότε δέ θα τους χρειαζότανε πιά ή «Καλή Έλπίδα».

Τους είχε κάνει να ξεφύγουν από τους έχθρους τους. Τώρα δποιο κι' αν ήτανε το αποτέλεσμα που θα είχε ή επίθεσή τους, θα πέρνανε πιά το δρόμο από τη στεργιά.

Η άπόδραση δέν ήταν και πολύ εύκολη. Πολλοί ήτανε ζαλισμένοι. Άλλοι βρεμένοι, άλλοι ξεπαγωμένοι. Η άταξία και ή σύγχυση πάνω στό καράβι, τους είχανε κάνει να χάνουνε το θάρρος τους. Η τρικυμία και το σκοτάδι τους είχαν σκοτίση το μυαλό. Πηδύξανε στην άποβάθρα. Ο λόρδος Φόξχαμ με το σπαθί στό χέρι δδηγούσε τους δικούς του. Αυτό έκανε τους άπογοητευμένους ανθρώπους να ζητωκραυγάζουνε, παρ' όλο το άκατάλληλο της ώρας και του τόπου.

Ο Ντίκ με λίγους διαλεχτούς συντρόφους προχώρησε μπροστά. Αντίθετα με τη θάλασσα που άναταραζόταν διαρκώς από τα κύματα, ή σκοτεινιά του τοπείου φάνηκε στό Ντίκ σάν ένα πράμμα στεραιδ και άδιαπέραστο.

Τό ούρλιασμα του άγέρα σκέπαζε κάθε άλλο θόρυβο.

Σέ λίγο ο άγέρας έπαψε. Και

τότε, στή σιωπή της νύχτας του φάνηκε το Ντίκ πώς άκουσε ποδοβολητό από άλογα, και κλαγγή από βπλα. Σταμάτησε τους συντρόφους του, προχώρησε μόνος του δυό τρία βήματα, και τότε ξεχώρισε καθαρά το θόρυβο που κάνανε άνθρωποι και άλογα.

Μιá δυνατή άπογοήτευση τον πλημμύρισε. Άν οί έχθροι παραμόνευαν πραγματικά, κι' αν φρουρούσαν την άκρη της άποβάθρας, τότε αυτός και ο λόρδος Φόξχαμ βρισκόντουσαν σέ πολύ άσκημη θέση, με τη θάλασσα πίσω τους, και με τους ανθρώπους τους να σκουτουφλάνε στό σκοτάδι πάνω σέ μιá στενή άποβάθρα.

Ο Ντίκ άφησε ν' άκουσθη ένα σιγαλό σφύριγμα, που ήταν το συμφωνημένο τους σύνθημα.

Τό άποτέλεσμα ήταν πολύ μεγαλύτερο από κείνο που περίμενε ο Ντίκ.

Μές το σκοτάδι της νύχτας, άρχισε να πέφτη από δλες της μεριές μιá βροχή από βέλη.

Τόσο πυκνά στριμωγμένοι βρισκόντουσαν οί άνθρωποι του Ντίκ στην άποβάθρα ώστε πολλοί πληγώθηκαν, και τα βέλη που ρίξανε κι' αυτοί για άπάντηση τα συνώδευαν κραυγές φόδου μαζύ και πόνου. Σ' αυτή τη στιγμή χτυπήθηκε

Χτυπημένος από δυό μαύρα βέλη...

και ο λόρδος Φόξχαμ. Ο Χάγκο κλειύ τον άνέδρασε γρήγορα στό καράβι. Τώρα, οί άνθρωποι του πολεμούσανε, ή μάλλον δέν πολεμούσανε χωρίς άρχηγό. Αυτό ίσως ήταν ή κυριώτερη αίτία της καταστροφής που ακολουθήσε.

Στην άκρη της άποβάθρας ο Ντίκ κι' οί άνθρωποι του κρατούσανε άκρυα. Ένα δυό ήταν πληγωμένοι. Τα βέλη εξακολουθούσαν να πέφτουνε πυκνά. Τώρα πάλι δλα γυρίζανε ενάντια για κείνους που ήρθανε με το καράβι.

Κάποιος φώναξε πώς «δλα είναι χαμένα». Οί άντρες βρισκόντανε σέ τέτοια ψυχολογική στιγμή που ήτανε έτοιμοι νακολουθήσουνε οποιαδήποτε κακή συμβουλή.

«Στό καράβι, στό καράβι, για να σωθούμε» φώναζε ένας άλλος. Κι' ένας τρίτος με το ένοικτο του πραγματικού δειλού είπε δυνατά: «Μάς πρόδωσαν».

Αυτό είναι που άκούγεται πάντα σέ κάθε ύποχώρηση, και που έχει τραγικά άποτελέσματα.

Άκούγοντας αυτά τα λόγια άρχισανε δλοι μαζύ να ύποχωρούνε, και να στριμώγωνται στην άποβάθρα, γυρίζοντας την πλάτη στους διώκτες τους, κι' άφήνοντας ν' άκούγονται ή άξιοβρήντες φωνές τους μέσα στή νύχτα.

Ένας απ' αυτούς έσπρωχνε το καράβι από πίσω, ένας άλλος το κρατούσε από την πρόωρα. Πηδύσανε, και σκαρφαλώσανε πάνω στό καράβι, και μερικοί πέφτανε μές τη θάλασσα και πνιγόνταν.

Άλλοι σκοτώθηκαν από τους έχθρους στην άποβάθρα, κι' άλλοι πληγώθηκαν βαρειά άναμεταξύ τους, δρασκελίζοντας δ ένα τον άλλο, στή βία τους ποιός δν πρωτοάνεθη στό κατάστρωμα.

Τα σκοινιά που κρατούσανε την «Καλή Έλπίδα» λυθήκανε ξαφνικά—επίτηδες ή τυχαία—κι' ο Δούλες που δέν είχε άφιση ούτε στιγμή τη θέση του κοντά στό τιμόνι, άτάραχος σ' αυτή την όχλοοθή, είτε από δύναμη σωματική, ή από ψυχική άντοχη, άρχινησε πάλι να βάζη σέ κίνηση το καράβι, που ξαναπήρε το δρόμο του στην άγριεμένη θάλασσα.

Τό κατάστρωμα ήταν γεμάτο από αίμα και ξαπλωμένους ανθρώπους που ούρλιαζαν και άγωνιούσαν μες το σκοτάδι.

Τότε ο Δούλες, βάζοντας το

μαχαίρι του στη θήκη, είπε γυρίζοντας στον πλαϊνό του :

— Κάτι έκανα και γώ σ' αυτά τα παληόσκυλα.

Γιατί πραγματικά, στην ταραχή που είχανε έλοι ως που να σκαρφαλώσουνε στο καράδι, δεν είχανε δει με πόσο κόπο, και με τι κίνδυνο της ζωής του ο Λάουλες είχε κρατηθεί στη θέση του μέσα στη σύγχυση. Και τώρα μόλις άρχισαν να καταλαβαίνουν τι σημαίνανε τα λόγια του.

Όταν παθαίνουν πανικό οι πολεμιστές, δεν συνέρχονται πολύ εύκολα. Και όσοι υποχωρούνε από δειλία, σά για να ξεπλύνουνε τα σφάλματά τους, πολλές φορές περνάνε στο αντίθετο συναίσθημα της άνταρσίας. Έτσι και τώρα.

Οι ίδιοι που πριν από λίγο είχανε πετάξει τα όπλα τους, μόλις πατήσανε το πόδι τους στο καράδι, άρχισαν να άγαναχτούνε και να φωνάζουν ενάντια στους άρχηγούς τους, ζητώντας να τιμωρηθώ ο φταίχτης.

Αυτό το αδξανόμενο μίσος στράφηκε προς το Λάουλες.

Θέλοντας να βγει σ' ανοιχτά, ο γέρω Λάουλες έστριψε την «Καλή Έλπίδα» προς το πέλαγος.

— Είναι φανερό, φώναζε κάποιος. Σίγουρα μάς πρόδωσαν.

Κι άρχισαν έλοι μαζί να λένε το ίδιο, στριγγιλάζοντας, και έξορκίζοντας το Λάουλες να γυρίσει πίσω. Αιτός, τριζόντας τα δόντια του, εξακολουθούσε σιωπηλός το δρόμο που είχε πάρει, οδηγώντας την «Καλή Έλπίδα» πάνω στα πελώρια κύματα.

Οι άδικοι φόβοι τους και οι βάνουσες άπειλές τους τον άφιναν άδιάφορο. Οι δυσχερητέμοι μαζευτήκανε στο πίσω κατάρτι, και μοιάζανε σάν κοκέρια έτοιμα για καυγά.

Όλα μπορούσε να τα περιμένει κανείς από αυτούς.

Ο Ντίκ ανέθηκε τη σκάλα, έτοιμος να προλάβη την άνταρσία.

Κάποιος από τους άντρες που ήτανε και ναυτικός, προχώρησε και είπε :

— Παιδιά, είμαστε ξεροκέφαλοι μου φαίνεται. Πώς θα γυρίσουμε πίσω αν δε ξανοιχτούμε πρώτα στο πέλαγος ; Ο Γέρω - Λάουλες . . .

Κάποιος του έκλεισε το στόμα, και την ίδια στιγμή πέσανε έλοι απάνω του, τον ρίξανε χάμω, τον ποδοπατήσανε και τον σκοτώσανε με τα μαχαίρια τους.

Τότε η όργη του Λάουλες ξέσπασε φοδερή.

— Οδηγήστε το καράδι μόνοι σας, τούδ φώναζε, και άδιαφορώντας για ό,τι θα γινόταν, άφησε το τιμόνι.

Η «Καλή Έλπίδα» εκείνη τη στιγμή ταλαντευόταν πάνω στα κύματα. Έγερνε πότε δώ, πότε καί. Ένα κύμα, σάν πελώριος μαύρος ύργος, σηκώθηκε μπροστά στο καράδι, και μ' ένα δυνατό χτύπημα η «Καλή Έλπίδα» βουτήχτηκε ελόκληρη μέσα του.

Το νερό πέρασε από την πλώρα στην πρόμνη και έφτασε ως τα γόνατά τους. Οι άφροι ανέβηκανε ως τα κατάρτια.

Όταν ξαναφάνηκε στην επιφάνεια, το καράδι είχε την αστάθεια ενός πληγωμένου ζώου.

Πέντε - έξη από τους συντρόφους, τούδ πήρε το κύμα. Οι υπόλοιποι, όταν ξαναβρήκαν τη γλώσσα τους, άρχισαν να βρίζουν τούδ άγιους και να παρακαλάνε το Λάουλες να ξαναπιάση το τιμόνι.

Ο Λάουλες δεν περίμενε να του το πουνε δυο φορές.

Το τρομερό αποτέλεσμα που είχε ο θυμός του, τον είχε ξεμεθύσει ελότελα. Ήθερε καλλίτερα από τον καθένα πώς η «Καλή Έλπίδα» παρ' όλογο να βούλιαζε, και έβλεπε πώς ο κίνδυνος δεν είχε περάσει ακόμα.

Ο Ντίκ που είχε πέσει χάμω από το τράνταγμα του καραβιού, σηκώθηκε στα γόνατα και πήγε έρποντας κοντά στο γέρο - τιμονιέρη.

— Λάουλες, τού είπε, βλέπεις πώς έλοι κρεμάμαστε από σένα. Είσαι, πραγματικά, γενναίος άντρας και δυνατός να κυβερνάς το καράδι. Θα βάλω κοντά σου δυο - τρεις εμπιστους να σε φυλάνε.

— Δε χρειάζεται, Ντίκ Σέλτον, δε χρειάζεται, είπε ο Λάουλες, κυτάζοντας έρευνητικά ανάμεσα στο σκοτάδι. Από στιγμή σε στιγμή η θάλασσα θα γίνει χειρότερη, θα μάς σκεπάση ελόκληρους, κι έλοι αυτοί οι γκρινιάρηδες θα πέσουνε ανάσκελα στο κατάρτιμα. Κανένας κακός άνθρωπος δεν είναι καλός θαλασσινός. Κι' αυτοί δείξανε πώς είναι κακοί. Κανένας τους δε θα μπόρεση ν' άνθέξη στο κούνημα του καραβιού.

— Λάουλες, είπε ο Ντίκ γελώντας. Αυτό είναι λόγια του άερα. Σε παρακαλώ να μου πής στα σοβαρά, ποιά είναι η θέση μας ; Πάμε καλά ; Θα τα βγάλουμε πέρα ;

— Μάστερ Σέλτον, είπε ο Λάου-

λες. Άλλοτε ήμουνα πάστωρας, δόξα τω Θεώ ύστερα γίνηκα τοξότης, άντάρτης, και θαλασσινός. Άπ' όλα αυτά, θάταν προτιμώτερο ίσως νάχα μείνη παπάς, και να πέθαινα μέσα στα ράσα μου. Μά, μια και κατάντησα θαλασσινός δε θέλω να πεθάνω καθόλου. Κι' αυτό, για δυο λόγους.

Πρώτα-πρώτα, γιατί μπορεί κανένας να πεθάνη ξαφνικά — που είναι και το καλλίτερο — και ύστερα γιατί δεν το γουστάρω καθόλου αυτό το φριχτό μαύρο νερό που είναι κάτω από τα πόδια μου. Και λέγοντας χτύπησε με τα πόδια του το κατάρτιμα. Πάντως, εξακολούθησε, αν δεν πεθάνε θαλασσινός, και προπάντων άπόψε το βράδυ εδω, θα στείλω ένα καντήλι στην Παναγία.

— Όστε τόσο άσχημα την έχουμε ; ρώτησε ο Ντίκ.

— Και βέβαια, άπάντησε ο Λάουλες. Δε βλέπεις πώς κουνιέται το καράδι πάνω στα κύματα ; Δεν άκους πώς χτυπάνε τα νερά από τα πλάγια ; Ούτε τώρα δεν άντέγει. Φαντάσου να βγούμε και πιό έξω. Θα το νοιώσουμε να βουλιάζη κάτω από τα πόδια μας σάν πέτρα η θα το πετάξουμε τα κύματα σε καμιά ξέρα, και θα το δούμε να γίνη χίλια κομμάτια.

— Μιλάς πολύ φόχραιμα είπε ο Ντίκ. Δε βοδάζαι, λοιπόν ;

— Γιατί να φορηθώ ; Μάστερ Σέλτον : Άν ένας θέλει πολύ να φτάση στο λιμάνι, αυτός είμαι εγώ, κι' ες είμαι ένας ξεπεσμένος παπάς, ένας τοξότης η άντάρτης. Μπορεί να σου φαίνεται παράξενο. Μά έχω και μια έλπίδα πώς θα σωθώ. Άν όμως είναι γραφτό μου να πινηθώ, θα μείνω ως το τέλος με ανοιχτά τα μάτια και χωρίς να χάσω το θάρρος μου.

Ο Ντίκ δεν άπάντησε. Έβλεπε με θαυμασμό την αποφασιστικότητα και το κουράγιο του γέρο τιμονιέρη, και με το φόβο μιάς καινούργιας άνταρσίας, έβαλε πλάι στο Λάουλες δυο σίγουρους άντρες να τον φυλάνε.

Οι πιό πολλοί είχανε φύγει τώρα από το κατάρτιμα που εξακολούθησε να το βρέχη ο άφρος της θάλασσας.

Είχανε μαζευτή μέστ' άμπάρι, άνάμεσα σε κασόνες γεμάτες κρεσιά. Το άμπάρι φωτιζότανε από 2 κρεμασμένες λάμπες.

Μερικοί από αυτούς είχανε άρχιση να πίνουνε τα γαλλικά κρεσιά του Άλμπλάστερ. Μά καθώς η «Καλή Έλπίδα» προχωρούσε σκίζοντας τα κύματα, και πότε βρισκότανε στην κορυφή τους, και πότε βοό-

λιαζε βαθεία στη θάλασσα, ο άριθμός αυτών που πίνανε όσο πήγαινε και λιγόστευε. Άλλοι καθόντουσαν άπόμερα, κι' οι πολλοί, μεθυσμένοι ήτανε ξαπλωμένοι χάμω και στενάζανε.

Η Γκρίνιτσεβ, ο Κούκου, κι' ένας νεαρός έπαδός του λάρδου Φόξχαμ, που ο Ντίκ τον είχε ξεχωρίσει για την έξυπνάδα του, ήτανε έτοιμοι να υπακούσουνε. Αιτούς εδιάλεξε ο Ντίκ για να φυλάνε τον γέρο-Λάουλες, και ρίχνοντας μια τελευταία ματιά στο μαύρο ούρανο και στη σκετεινή θάλασσα, κατέβηκε στην καμπίνα που βρισκότανε πληγωμένος ο Λάρδος Φόξχαμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV «Η ΚΑΛΗ ΕΛΠΙΔΑ»

Οι στεναγμοί του πληγωμένου άνακατεύονταν με τα ούρλιασματά του σκυλιού του καραβιού. Το φτωχό ζώο είτε γιατί ήταν στεναχωρημένο που δεν έβλεπε τ' άφεντικό του, είτε γιατί ένοιωθε κι' αυτό τον κίνδυνο του πνιγμού, ξεφώνιζε ελη την ώρα μέσα στο φοδερό θόρυθο που κάνανε τα κύματα κι' ο άγέρας. Κι' όποιος ήτανε προληπτικός άκούγοντας τα ούρλιασματά, ένοιωθε πώς η «Καλή Έλπίδα» ήταν χαμένη.

Το Λάρδο Φόξχαμ τον είχανε ξαπλώσει πάνω σε μια μάλλινη κουβέρτα.

Μια μικρή λάμπα άναβε μπροστά στην εικόνα της Παναγίας, και στο άδωντο φως της, ο Ντίκ, μόπερεσε να διακρίνη το όχτρο πρόσωπο και τα βαδουλωμένα μάτια του πληγωμένου.

— Είμαι βαρεία πληγωμένος, είπε ο Λάρδος Φόξχαμ στο Ντίκ. Έλα κοντά μου, νεαρέ Σέλτον. Θέλω να νιώσω πλάι μου, έναν άνθρωπο από γεννή, γιατί άμα κανείς έχει ζήσει έλο τον καιρό σ' εύγενικό περιβάλλον, είναι πολύ δυσχεροστο να πληγώνεται σ' ένα ψευτοπόλεμο, και να πεθαινη σ' ένα βρώμικο καράδι ανάμεσα σε χυδαίους ανθρώπους.

— Λάρδε μου, είπε ο Ντίκ, παρακαλώ τούδ Άγιους να θεραπεύσουνε την πληγή σας και να σάς αξιώσουν να βγητε από δω ζωντανός.

— Τι είπες ; ρώτησε ο Λάρδος. Να βγώ ζωντανός από δω μέσα ; Μπορεί να το πιστεύει κανείς αυτό ;

— Το καράδι προχωρεί, με κόπο. Η θάλασσα είναι φοδερή και αντίθετη στο δρόμο μας, άπάντησε ο Ντίκ. Μά, όπως μου λέει ο τιμονιέρης μάς, θα τα καταφέρουμε να βγούμε στην Ξηρά.

— Άχ, είπε ο Λάρδος πονεμένα. Η ψυχή μου είναι βαρηά. Καλλίτερα να ζή κανείς στενώχωρα και να πεθαινη άνετα, παρά να περάσει μια ήσυχη και άνετη ζωή, και την τελευταία του ώρα να βασανίζεται. Αυτό που θέλω δεν πέρνει αναβολή. Βρίσκειται κανένας παπάς στο καράδι ;

— Κανένας, Λάρδε μου, άπάντησε ο Ντίκ.

— Τότε, λοιπόν, άκουσε με. Πρέπει να φανής τόσο καλός φίλος στο θάνατό μου, όσο μεγαλόψυχος έχτρος στάθηκες για μένα. Περνάμε πολλ άκακές στιγμές, κι' εγώ και η Άγγιλιά κι' έλοι οι δικαί μου. Ο Χάμλεϋ — αυτός που είναι άντίπαλός σου για την Ίωάννα — θα διευθύνη τώρα τούδ ανθρώπους. Θα πάνε να τον βρουνε στο Χόλλυγουντ. Αυτό το δαχτυλίδι που σου δίνω, θα σου δώση τη δύναμη να με αντιπροσωπεύσης, και να μεταφέρης τις θελήσεις μου. Έκτός από αυτό, θα γράψω δυο λέξεις στο Χάμλεϋ, να σου παραχωρήση τη λαίδη Ίωάννα. Δέχεσαι, όσα σου είπα ;

— Και ποιές είναι η θελήσεις που θα μεταφέρω ; ρώτησε ο Ντίκ.

Ο Λάρδος Φόξχαμ τον κύταξε με κάποια δυσπιστία. Ντίκ Σέλτον, τού είπα, είσαι Λαγκαστριανός η Ύορκέζος ;

— Ντρέπομαι να σάς πώ, είπε ο Ντίκ, πώς και γώ ο ίδιος καλά-καλά δεν ξέρω τι είμαι. Μά άφου είμαι με το μέρος του Ντούγκουωρθ — που θα εκδικηθώ το θάνατο του πατέρα μου — θα πη πώς είμαι Ύορκέζος.

— Τότε καλά, είπε ο Λάρδος Φόξχαμ. Πολλά καλά. Γιατί αν ήσουνα Λαγκαστριανός θα σκεπτόμουνα διαφορετικά. Δοιπόν πρόσεξε. Στο Σόρεμπυ, η δουλειά μου ήτανε να παρακολουθώ τούδ Λάρδους και τις κινήσεις τους.

Ο νεαρός λάρδος Ριχάρδος του Γκλώστερ (*) έτοιμαζε εν τώ μεταξυ στρατό να τούδ έπιτεθώ. Εγώ ξέρω πόσο στρατό έχουν και ποιές είναι η θέσεις που κρατάνε. Ξέρω έπίσης και τη γενική τους κατάσταση. Της πληροφορίας αυτές θα της πηγαινα την Κυριακή στο Λάρδο του Γκλώστερ, μια ώρα πριν το μεσημέρι, στο Σεντ-Μπράιτ-Κρός, κοντά στο δάσος. Αυτό, δεν μπορώ πιά να το κάνω εγώ. Σε παρακαλώ να

(*) Την εποχή εκείνη ο Ριχάρδος Κρούμπρακ δεν είχε γίνη ακόμα δούκας του Γκλώστερ αλλά για εθικολία των άναγνωστών τον ονομάζουμε με τον τίτλο που πήρε άργότερα.

πώς εσύ στη θέση μου, και έχε στο νου σου πώς, όστε χαρά, όστε λύπη, όστε καταιγίδα, όστε πληγή, όστε άρρώστια, πρέπει να σ' έμποδίσουν να φτάσης στην ώρα σου. Γιατί η τύχη της Άγγιλίας κρέμεται από τη συνάντηση αυτή.

(Άκολουθεί)

ΕΝΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΤΣΙΔΑ

Ο δικηγόρος Άσπικ είναι γνωστός σ' ελη την περιφέρεια για τις άγορεύσεις του. Έρχεται σήμερα στο Νινιάκ, να άγορεύσει σε μια δίκη που ξέρει πώς θα την χάσει. Και οι πελάτες του το ξέρουν, πώς θα χάσουν τη δίκη. Δεν τον πληρώνουν για να την κερδίσουν αλλά για να θρίσουν τούδ αντίπαλους τους. Πλήθος περιέργοι στο άκροατήριο. Όλη η πόλη έχει κουβαληθεί. Γυναίκες γλωσσούδες και φαρμακερές έχουν πιάσει τα πόστα για να γεμίσουν τον κόσμο αύριο με κουτοσομπολιά. Άνησυχούν οι αντίδικοι, που έχουμε με το μέρος τους το δικαίο και τούδ δικαστές, αλλά δεν έχουν τον δικηγόρο Άσπικ. Θα κερδίσουν τη δίκη, αλλά θα χάσουν την υπόληψή τους.

Ο μάιτρ Άσπικ άρχίζει : Κουρνιζεται, πέρνει φωτιά, θυμώνει, μεθάει με το θυμό του, είναι μεγάλος, είναι σπουδαίος. Θέλει, όχι μόνο να πάνε χαλάλι τα λεπτά που θα του δώσουν, αλλά να κρατήση και τδνομα πουχει εγάλει. Δυο ώρες ελόκληρες θρίζει, κοροϊδεύει, δηλητηριάζει, τοακίζει, καταπατάει. Σιωστή δολοφονία. Το άκροατήριο τρεμουλιάζει, σπαρταράει, ξεραίνεται στα γέλια. Μια τελευταία χτυπιά που άγγίζει την καρδιά, μια βρισιά πιό φαρμακερή, μια συκοφαντία σκληρότερη . . . Ένθουσιάζονται, χειροκροτούν, παρά τον δικαστή — πουχει διάθεση να χειροκροτήση κι' αυτός. Ο δικηγόρος πέφτει στην καρέκλα του άποκαμωμένος, σφουγγίζοντας το μέτωπό του. Τελείωσε. Για δέκα χρόνια, ο αντίδικος θάνατο το περίγελο της κωμωπλης.

Ο Μάιτρ Άσπικ θαυμάζεται, χειροκροτείται, τσεπώνει ένα σεβαστό ποσόν, τρώει και πίνει έπισήμως στου δημάρχου η στου νομάρχου, λέει πώς οι πελάται του είναι άδικοι, άποδίνει δικαιοσύνη στο φουκαρά που ρεζιλιεψε στο δικαστήριο, και φεύγει με άμάξει, κατευθυνόμενος για την έπιτυχία του.

(Μετάφραση από το Γαλλικό του Louis Veuillot)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Σά μικρή καρπάνα που άργα αναγγέλλει λύπησ στην έσση και φτωχή καρδιά όταν τών καθένα παίρνουν οι άγγελοι και ο νεκροθάφτης θάβει σά βαθειά.

Και τ' άνήλια έκείνα Χάρου τα παλάτια, όπου τó σκοτάδι αλώνιο, βρόθ άνοιγει τις άγκάλες σά δικά του πλάτια για νά τήκαλιόση τó φτωχό κορμί.

Άκούεται και τώρα σάν σέ σημαντήρι μέσ στ' αυτιά μου, νά τή, ή λέξη «χωρισμός» Πουά καρπάνα, άλήθεια, μέσ σέ μοναστήρι σέ πολιτείες μέσα σέ χωριά.

Χτύπησε ή καυμένη πιά πολλό θλιμμένα από μια καρδούλα που ό ξενιτερός πήρε τή χαρά τής, κι' όνειρα χαμένα κάνει τις έλπίδες στή φτωχή καρδιά;

Γιάννης Γιαννάκης

ΣΟΥ ΕΤΥΧΕ ΠΟΤΕ;

Σου έτυχε ποτέ ν' αγαπήσης ένα τόσο δά μικρό πραγματάκι, ένα κάτι άσημαντο, άψυχο;

Κι' όμως έγω τ' αγαπώ πολύ έκείνο τó μικρό ένθόμιο πούχω φυλαγμένο βαθειά μέσ σιδ κουτί.

Δέν μπορώ άκόμα νά τού δώσω ένα όνομα, είναι όμως για μένα τó πιο άγαπημένο μου πράγμα. Είναι σιαγμένο από μαλλί τρία πράγματα ένωμένα, τρία διαφορετικά χρώματα, που κλείνουν όμως μια ψυχή ζωντανή, ίσως έκείνη που τó έστειλε. Κάθε πρωί μέ άγωνία άνοιγω τó κουτί. Τρέμω στή σκέψη πώς μπορεί κάποτε νά χαλάση, πώς μπορεί νά έπαθε τίποτα.

Είναι για μένα τó ειδικό μου. Τό χείδισμα άπολά-άπαλά, τó κοιτάζω, τού μιλάω. Και πάλι κλείνω τó κουτί, ένω άκόμα τó άρωμα τής θύμησης κυριαρχεί πάντα μέσα μου. Και τότε είμαι άπόλυτα έντυχισημένη.

Σου έτυχε ποτέ ν' αγαπήσης ένα τσοποδύλι πραγματάκι, ένα μικρό ένθόμιο ίσως που έμοιαζε σάν ένα άσημαντο τίποτα;

Αροβο Μάτι

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Τοάκ!... τοάκ!... τοάκ!... ή βροχή γρήγορα-γρήγορα χτυπά σά τζάμι. Πρωτοβόρξι. Η γή διψασμένη πίνει άχόρταγα τó εδεργετικό νεράκι που πέφτει άφθονο για νά τή δροσίση μεσά από τόσον καιρό που έμεινε ξερή. Φθινόπωρο. Τά φύλλα κικινίτουν και πέφτουν. Όπου νάναι θά ξεπροβάλουν δειλά τά κεφαλάκια τους τά κυκλάμινα που περιμένουν τήν πρώτη βροχούλα τού φθινόπωρου για νά βγαίν σάν πρόμηνύματα τής έποχής. Σέ λίγον καιρό θά φανούν και τά χρυσάνθεμα μέ τις τόσες και τόσες ποικιλίες τους. Μά φάνηκαν κι' οι καστανάδες που διαλαλούν τó ζεστό έμπόρεμά τους κι' άπ' όλες τις γωνίες άκούγεται: κάστανα ζεστάσα!... κάστανα ζεστάσα!... κι' ή βροχή έξακολουθεί νά πέφτει... τοάκ!... τοάκ!...

Αργιολούδο

ΤΟ ΠΕΡΒΟΛΑΚΙ

Είναι μικρό πολύ μικρό, τó φτωχικό σπιτάκι, μά έχει σκολίδι πρόσχαρο μικρό περιβολάκι.

Λουλούδια έχει όμορφα λουλούδια μυρωμένα, ζουμπούλια και χρυσάνθεμα μέ τάς, όλα βαλμένα.

Έχει και τριαντάφυλλα, τά ρόδα τού Άπριλί - μά έχει και τó τσιπεντό τó πράσινο τριφυλί.

Έχει άψηλή κληματαριά που πάνε τά πουλάκια και τραγουδούν όλημερίς όραία τραγουδάκια.

Τρεχαντήρι

ΜΕΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

ΟΤΑΝ ΔΕ ΛΕΙΠΕΙ ΤΟ ΚΕΦΙ

Τό δεύτερο κουδούνι μάς ειδοποιεί ότι ή καθηγήτρια μπαινει στήν τάξη. Μπιά; Κ' έγω δέν βρίζομαι άκόμα στή θέση μου; Ένα, δυό, τρία πηδήματα κι' ένα τελευταίο πάνω άπ' τó τραπέζι μου, και νύμαι στοργυλοκαθισμένη. Η διπλανή μου τρομοκρατημένη: — Κόντεψες νά μέ ρίξεις άγριοκάτσικο!

— Τί πειράζει; Έτσι κι' άλλώς δά πέφης σέ λίγο!

Γέλια πνιχτά. Ο γλόμπος κουνιέται σά δαιμονισμένος. Γιατί; Ένας καρναγιάδης δέμένος μ' ένα σπάγγο κρέμαται άπ' σ' αυτόν. Η καθηγήτρια άπορεί.

— Τι είν' αυτό; — Τό «porte - bonheur» μας, πετιέμαι.

Γέλια. Τό μάθημα προχωρεί. Κάποια έξετάζεται. Κ' ή διπλανή μου στήν καθηγήτρια.

— Ν' άνοιξω τó παράθυρο; Ζεσταινόμαστε! — Άπάντηση καταφατική. Τό παράθυρο άνοίγει. Η διπλανή μου πάει νά καθίση μά — τί περίεργο!!! — πέφτει κάτω.

Τά γέλια τριανταχτά. Σέ λίγο μια άλλη:

— Νά κλείσω τó παράθυρο; Κρυώνομαι!

Άπάντηση καταφατική. Τόκλεισε τó παράθυρο και πάει για τήν θέση της. Μά — τί σύμπτωση!!! — μόλις πάει νά καθίση πέφτει κι' αυτή κάτω!

Μέσα σάν πανζουραλισμό ή φωνή τής καθηγήτριας μόλις άκούγεται κι' ό καρναγιάδης πηγαίνει σάν τρελλός κρεμασμένος στό σπάγγο του!

Ροδανγή

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Έσθημα σπείρια Φτωχείς γειτονίες Οι δρόμοι γκριζοί Γυναίκες χλωμές.

Τής μοναξιάς κι' ό γιάννης πουλί Πάνω άπ' τó κάστρο θλιμμένα λαλεί

«Ω, σάν τί μήνυμα φειχτό Φέρνει ό χειμώνας στό χωριό Και τó έρημώνει; Σφαλούν τά σπείρια τά μικρά, Και στήν ξερή κληματαριά Σιερώθηκε χιόνι.

Χλωμές αυγές και δειλινά Φωτούν δραμάκια έρημικά Και παγωμένα. Κάποιου πλατάνου τά κλαδιά Άργοςαλεύουνε γυμνά Και πονεμένα.

Η μαρμαμένη κοπελιά Πίσω άπ' τά κζάμια τά θολά Όλο άγναντεύει. Κι' είναι βαρειά ή συνεφιά, Η νύχτα πλάκωσε γοργά Κι' άργοδοθαίνει.

Νίκη Ματζουράνη

ΡΕΡΕΤΕΖ!

Ένας έλληνας κάθηος κάποτε σ' ένα γαλλικό ξενοδοχείο νά φάη. Έτσι είδε κάποιον δίπλα του νά τρώη κοτόπουλο και τού πέρασε τά σάλια του. Μά δέν ήξερε γού γαλλικά. Προσπάθησε λοιπόν ν' άκούση άπ' τόν γείτονα του καμιά λέξη που νά σημαίνει «κοτό-

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ"

Αθήνα, δόδε Δέκμα 18 7 Νοεμβρίου 1946

Τό σημερινό φυλλάδιο είναι δωδεκάσελιδο. Τέτοια, έλλειψω, θά είναι και τά λοιπά ός τó τέλος τού χρόνου, για νά δοθούν και λίγες σελίδες από τις πολλές που καθυστερούνται. Δυστυχώς, τίποτε άλλο δέν μπορώ νά κάμω μέσα στό 1946. Όλα θά γίνουν από τó 1947.

Γι' αυτό, Νίκη, ζώ άκόμα: γιατί σέ μένα ό καθένας, σ' όποια ήλικία κι' άν βρίσκεται, βρείσκει τήν πνευματική δροσιά και έξουσίαση. Τό διάβασα τó λογοτεχνικό σου τετράδιο. Τά πεζά σου είναι όραία, άλλα πολύ έπικνη τόσο μεγάλα δέν δημοσιεύονται στή Σελίδα Συνεργασίας συνδρομητών. Τά ποιήματα όμως είναι και καλά και σύντομα. Ένωσα τó πρώτο και τó τελευταίο κι' άπετέλεσα ένα όραιότατο, που δημοσιεύεται σήμερα. Γι' άλλοτε περιμένο άλλα.

Μικρή Λογοτέχνης, πολύ καλοί οι βαθμοί τού ένδεικτικού σου, σέ συχαίρω. Καλή σχετικώς κι' ή Συλλογή σου Άσκήσεων, άφου είναι ή πρώτη που κάνεις. Από τά κομμάτια σου για τή Σελίδα, διάλεξα κιόλας ένα κι' έλπίζω νά βρω άκόμα ένα σά έπίλοιπα. Ναι, όταν μ' αγαπάτε σεις, θά περάσω όλες τις δυσκολίες και θά ξαναγίνω σέ λίγο όπως ήμουν πρώτα. Και τώρα που άνοιξαν τά σχολεία, περιμένο νά κάμης τó «συγκρότημα» με τις φίλες σου συμμάθητρες.

Δυό γράμματά σου, Τρεχαντήρι, έχω σήμερα μπροστά μου: τó παλιό, τού Αύγουστου, όπου μου περιγράφεις τή ζωή σου στήν κατασκήνωση — και σέ ευχαριστώ για όσα έκαμες κεί-πάνω και για μένα — και τó άλλο, τού Οκτώβρη, όπου μου μιλάς για τούς έπόμενους παραθερισμούς σου. Ναι, πολύ εύκολα ή ανθρώπινη ψυχή γίνεται έντυχισημένη, φτάνει νάχη τή δική σου καλή διάθεση κι' αίσιοδοξία, που σου είχαμαι νά τάχης σ' όλη σου τή ζωή. Η ανανέωση τού ψευδώνυμου σου έγινε στό πρώτο φυλλάδιο τού 1946. Πώς σου διέφυγε;

Αργιολούδο, τά δικά σου άναπάντητα γράμματα είναι τρία: ένα τού Αύγουστου, ένα τού Σεπτεμβρη κι' ένα τού Οκτώβρη. Όχι, τó άγνωστοικό που διάβασες είναι άλλο πράγμα από τόν «Πρόαντα» που δημοσιεύα. Εύγε που έμαθες και κολύμπι, για νά μη ντρέπεται που δέν ήξερες, έσύ μια νησιοτοπούλα... Είδα και τήν έπιστηρησία σου στήν Αθήνα και τήν έτοιμασία σου για τó άνοιγμα τού σχολείου, όπου θά ξαναρχίσης τó ξεσάβωμα. Τό τρίτο σου γράμμα μου τήραφες άφου ξαναπήγες στό σχολείο, κι' άφου πέρασε πιά τó καλοκαίρι, και περιμένεις πάλι μ' ένχαριότητα τó χειμώνα «μέ τά κρύα του τά χιόνια και τις γιορτές». Μέ όγεια λοιπόν και μέ χαρά. Σ' ένχαριστώ και για τά καλά λόγια.

Εμάτη, έλαβα τó γράμμα που μου έγραψες μόλις γύρισες από τήν έξοχή. Μήν άνησυχείς, γιατί τις λύσεις σου τις έλαβα όλες, δέν θυμώμαι όμως άν σου άπάντησα και στό γράμμα που τις σονόδευε. Κι' έγω νομίζω πώς, άν είχες περισσότερο ύπομονή, θά τó κατάφερες και μέ τις λύσεις τού 1946 καλύτερα: πάμπος, μά με τις στείλες δέν.

Τρεχαντήρι

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Έλα νά γράψουμε κι' οι δυό μας ένα κομμάτι για τή Διάπλαση.

— Μά δέν δημοσιεύει κομμάτια γραμμένα με συνεργασία.

— Τότε λοιπόν γιατί τή λέει «Σελίδα Συνεργασίας»;

πολο» για νά ζητήση κι' αυτός ό καθέμενος τó ίδιο. Μά τίποτα. Ο διπλανός του έτρωγε ήσυχος και χωρίς νά μιλήη καθόλου. Είχε σπουδαία δουλειά ό ένθροπος. Τι νά κάμη τώρα ό φίλος μας; Άπαλιμαμένος φωνάζει τó γκαρσόνι και τού δείχνει μέ τó δάχτυλό του ένα φαγητό άπ' τά πολλά που είχε ό κατάλογος μέ τήν έλλειδα πώς μπορούσε νά ταν και κοτόπουλο.

Σέ λίγο τó γκαρσόνι έπιστρέφει φέρνοντας του —άλλοίμονο— μια φασουλάδα.

— Τόχη μια φορά και τούτη, μουρμουρίζει ό Έλληνας άρχίζοντας νά τρώη άνόρεχτα.

Ξαφνικά άκούει τόν πλαινό του, που είχε τελειώσει τó περιβόητο κοτόπουλο νά φωνάζη τó γκαρσόνι και νά τού λέη:

— Repetez, δηλ. «ξαναφέρετε μου τó ίδιο».

— Δόξα σοι ό Θεός λέει ό φίλος, άνοιξε τó στόμα του.

Κι' άποτελειώνοντας γρήγορα-γρήγορα τή φασουλάδα του φωνάζει κι' αυτός τó γκαρσόνι:

— Repetez! και λέει έπιτακτικά.

Όπως ήταν φυσικό, τó γκαρσόνι του ξανάφερε φασουλάδα.

— Άι στό διάβολο, φωνάζει έξαγριωμένος ό πελάτης, πετάγοντας τó κουτάλι πάνω στό καπέλωτο γκαρσόνι σάν αυτός έδω ό γάλλος σου λέει «repetez» τού φέρνεις κοτόπουλο, κι' όταν στό λέω έγω μου φέρνεις φασουλάδα! Γιατί;

Εμάτη

Η ΝΥΧΤΑ

Η νύχτα άπλώνει άγάλι τά μάτρα της φτερά και τó κοπάδι πάλι σιγά-σιγά γυρνά

Άκούγεται από πέρα φλογέρα άπ' τόν βοσκό που στέλνει στήν ήμερα άποχαιρετισμό.

Νάταν ή σπάνη τώρα φαίνεται μακριά τά πρόβατα βελίζουν γαυγίζουν τά σκυλιά.

Μια νέα βοσκοπούλα που γνέθει τó μαλλί, τή ρόκα της άφίνει, χαιδέυει τó σκυλί!

Η νύχτ' άπλώνει τώρα και τ' άλλο της φτερό κοιμάται τó κοπάδι, νά φύγη τó πουρνό.

Τρεχαντήρι

Απόρητο Έξωτόκι και Άσπύγος. Ηρώων, αυτά τά ψευδώνυμα σάς έδιάλεξα και σάς ένέχρινα. Ήταν καιρός νά μου γράψετε, άφου «έχετε δυό χρόνια συνδρομητές μου» και πολλούς καλιούς μου τόμους που όλοέως τούς διαβάσετε. Κι' έγω νομίζω πώς μπορείτε πιά νά γράψετε και κομματάκια για τή Σελίδα Συνεργασίας. Και σιγά-σιγά θά διακριθίτε και στήν άλλη μου κίνηση.

Βέβαια, Στραβάξυλο, αυτό είν' ένα πρόβλημα: Έσοπούδατες δώδεκα δώδεκα χρόνια, δέν έβλεπες τήν ώρα νά τελειώσης τó σχολείο, και τώρα που τó τελειώσης, δέν ξέρεις τί νά κάμης, και συλλογιέσαι με φόβο τó χειμώνα που έρχεται, γιατί ήσουν συνηθισμένη νά τόν περνάς στό σχολείο και τώρα θά κάθεται στό σπίτι. Φυσικά, άφου δέν σέ τραβά ούτε ή νοικοκυρωσίνη — οι δουλειές τού σπιτιού δηλαδή — ούτε ή κοσμική ζωή, πρέπει νά έξακολουθήσης τις σπουδές σου δέν είναι όμως ανάγκη νά πάς σέό Πανεπιστήμιο, δηλ. νά γίνης έπιστήμων και στό φδείο μπορείς, άν σου άρέση ή μουσική, και στή Γαλλική Σχολή, ή και στό σπείν νά πάρης δάσκαλο νά σου μαθαίνη ό, τι θέλεις. Νομίζω δει αυτό θάταν μια συμβιβαστική λύση στό πρόβλημα που γεννήθηκε από τήν άρνηση τών γονέων σου και από τήν έπιμονή τή δική σου νά έξακολουθήσης σπουδές.

Φαντάζομαι, Ροδανγή, τί «όραία» που πέρασες στήν έξοχή, άφου έφυγες από δώ με τρία ζευγάρια παπούτσια και γόρτσες... μέ μέσο! Είσαι λοιπόν ένχαριστημένη τώρα που ξανάγινες «έπιστημη» και πηγαίνεις πάλι στό σχολείο, κι' όχι κιά στό κέντρο τής Αθήνας, στή σκόνη και στό θόρυβο τών αυτοκινήτων, άλλα στό Έλληνικό, στήν έξοχή, στή θάλασσα; Ό, είμαι βέβαια. Και μάλιστα, πιστεύω πώς αυτές τις ήμέρες θά σ' έπισκεφθή κι' ή Μάσσα και θά μπορέσης νά μου στείλεις τίποτα καλό για τή Σελίδα Συνεργασίας.

Άλήθεια, Μαίρη Βέλος, πάνε τίσσερις μήνες που είχες νά μου γράψης. Άλλά είσαι πολύ δικαιολογημένη ύστερ' από τά διαταγήματα που συνέβησαν: πρώτα, ό πρόφορος θάνατος τού πατέρα σου, που σ' έκαμε νά γυρίσης άρον-άρον από τήν όραία έκείνη έξοχή, και τού παππού σου, ύστερ' από 11 μόλις ήμέρες. Δέξου τά έγκράδιά μου συλλυπητήρια, άγαπητή μου, και γράψε μου όσο πιο συχνά μπορείς τώρα που συνήλθες.

Ένα όραιότατο νέο βιβλίο τού Γρηγορίου Ξενοπούλου έντυχοφόρητος αλιόν τόν καιρό δ' έκδοτικός Οίλος «Οι φίλοι τού Βιβλίου»: τόν Δ' τόμο τού «Θεάτρου» του με τά άνάκδοτα έργα «Ψυχοπατέρας», «Ανθρώπινο», «Ποσειδάριος» και «Ανίεζα» και μ' έπικνη πρόλογο τού συγγραφέα για τόν «Ψυχοπατέρα» που είναι τó πρώτο του θεατρικό έργο (1895). Ο τόμος είναι κομψότατος όμοίμορφος με τούς προηγούμενους τρεις, με τήν εικόνα τής Άλκιης στό έξώφυλλο κι' εύρίσκεται σ' όλα τά βιβλιοπωλεία, πρds δρ. 10.000.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαιώματα έγκρισεως: Διά συνδρομητές ή άδελφια των, δρχ 1000. Δι' άγοραστές άποκτώντας με τó ψευδώνυμον δικαίωμα συνδρομητος δρχ 2000.

Νέο, Σελίδα Συνεργασίας

